

ŠTEVILKA 4 DECEMBER 2021

TÀBOR

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

TABORNIKI

tema meseca

**OPTIMISTIČNO
V NOVO LETO**

**Prek meja
tabornišтва**   **Pogled v
kuglo za 2022**

KAZALO

REVIJA TĀBOR

Odgovorna urednica:
Metoda Zalar

Glavna urednica:
Maša Pušnik

Urednica fotografije:
Mariša Ratajec

Urednica ilustracij:
Jovana Đukić

Lektoriranje:
Urša Terčon, Dajana Trifunović

Ožji sodelavci: Mark Baltič, Darja Čadež, Urša Dimič, Maša Fatur, Zala Gruden, Domen Hauko, Maja Kramar, Ema Kočevar, Alja Ločičnik, Tina Mervic, Lea Morano, Darja Petrič, Primož Pungartnik, Eva Rajh, Zala Reberc, Iva Štefanija Slosar, Neža Marija Slosar, Rok Šarič, Zala Škrabelj, Jasna Vinder, Nik Žnidaršič.

Oblikovanje:
Petra Grmek in Miha Maček (Reakcija d.o.o.)

Grafična priprava:
Igor Bizjak

Fotografija na naslovnici:
Mariša Ratajec

Fotografija na zadnji strani:
Matej Arko

Oblikovanje naslovnice:
Petra Grmek

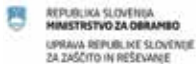
Naslov uredništva:
revija.tabor@taborniki.si

Izdajatelj: Zveza tabornikov Slovenije,
Einspielerjeva 6, 1000 Ljubljana

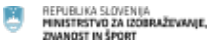
Naklada: 6350

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze tabornikov Slovenije s poravnano letno članarino. Članarina in prejemanje revije sta vezana na koledarsko leto (januar—december).

Revija je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

DOGAJALO SE JE

- 4 Aktualne novice iz rodov

SLIŠIM, VIDIM, VODIM

- 6 Vključevanje PP-jev v delovanje rodu

EKSPERIMENTALNICA

- 8 Topo projekt: Orientacija je lahko tudi zabavna!

MEDVEDKI IN ČEBELICE

- 10 Rešilko, na pomoč!

GOZDOVNICI IN GOZDOVNICE

- 14 Postani pravi bolničar

V DIVJINO

- 18 Adijo mrzli prsti in drgetanje na zimskih akcijah!

STRANI ORGANIZACIJE

- 22 Življenje se najbolje živi v krogu prijateljev

REPORTAŽA

- 24 ROT je po letu premora ponovno oživel v osrčju Ljubljane

INTERVJU

- 26 Prek meja taborništva

PP STRANI

- 28 S coachingom nad orientacijo, strah pred neuspehom, knjige in odnose

TABORNIŠKE ZGODBE

- 31 No, vse ni bilo čisto v skladu s pravili, a Pavla Kunaverja je vsakdo prepoznal

VSEMU BOMO KOS

- 34 Kaj potrebujemo v novem letu – malo sreče in malo optimizma
38 Lažne novice in mladi

BREZ MEJA

- 40 Pridi na ZLET 2022 v Cerklno!

RAZVEDRILLO

- 42 Knjigožer in filmoljub
43 Zapisi iz taborne mlake
44 Strip
46 Rumene strani

Novo leto vsaj simbolično predstavlja nek nov začetek in hkrati priložnost, da si začrtamo nove izzive. Verjetno bi se strinjali z nami, da je v tem času, polnem negativnih dogodkov in negotove prihodnosti, eden največjih izzivov tudi, kako ostati optimističen.

V rubriki *Vsemu bomo kos* lahko spoznaš preprosta orodja in ideje za vodove sestanke, ki ti bodo pomagala ohranjati zdrav nivo optimizma.

Kot vsaka dobra revija smo se tudi mi zazrli v kuglo, zanihali nihalo, obrnili kavno usedlino, razporedili karte in uporabili vse primerne metode, ki so nam omogočile napoved taborniškega leta 2022.

Te zanima? Več najdeš čisto na koncu revije, na *Rumenih straneh!*

Tukaj je prostor za tvoje besede

Ja, prav si prebral/a! Če si oseba, ki sanja, da bi njen uvodnik bogatil prvo notranjo stran revije (Tabor), in ki v življenju velikokrat razmišlja o vejicah, svoje ideje postavlja v stavke in razmišlja, kam postaviti pridevnik, da bo bistvo zapisanega bolj "zadelo", potem te revija Tabor potrebuje! Iščemo namreč novega glavnega urednika/urednico.

Če si poleg tega tudi organiziran/a, znaš jasno komunicirati in rad/a pomagaš drugim prek pisane besede realizirati njihove ideje, potem je to še dodaten plus. V uredništvu revije te lepo vabimo, da si bolj podroben opis dela prebereš na povezavi <https://www.taborniki.si/revija-tabor-isce-novega-urednika/> in se do 31. 12. 2021 prijaviš na revija.tabor@taborniki.si.

Ker se tako kot v uredništvu revije tudi v svetu vse neprestano spreminja, je še toliko bolj pomembno, da si za dogodke in ljudi, ki te bogatijo, vzameš čas. S tem namenom smo zate in za vse taborniške prostovoljce pripravili letni koledar v e-obliki, kamor lahko zabeležiš vse svoje (taborniške) aktivnosti in dogodke v letu 2022. Koledar najdeš s skenom spodnje QR kode in si ga natisneš kar na domačem tiskalniku.

Naj v letu 2022 največ štejejo preprosti trenutki, ki jih preživimo z nam ljubimi ljudmi. In naj bo leto 2022 hkrati tudi polno poguma, plemenitosti in odgovornosti, ki nam bo pomagala zasaditi bolj pisano prihodnost za vse.

Maša Pušnik,
glavna urednica revije Tabor

Foto: Žiga Debevc

DOGAJALO SE JE

Taborniki smo gostovali na Radiu Prvi!

Rod Enajsta šola Vrhnika na jesenskem pohodu

Jesensko ustvarjanje na vodovih uricah v Rodu Hudi potok

Izlet vodnikov v Pustolovski park Geoss v Rodu skalnih taborov

Rod svobodnega Kamnitnika na dobrodelni akciji Škrat za en dan

RR-ji so modre rutke zamenjali za oranžne v Rodu Stane Žagar ml.

Avtorji fotografij (od zgoraj levo proti spodaj desno): Nina Kapelj, Rod Enajsta šola, Rod Hudi potok, Rod Jezerskega z Tinkaro Ošlovnik, Rod kranjskega jegliča, Rod snežniških ruševcev

GG jesenovanje na Smrekovcu
v Rodu Jezerskega zrnja

Rod Pusti grad Šoštanj je ustvarjal
voščilnice za projekt Mala pozornost
za veliko veselje.

Priprava obroka v naravi v
Rodu Sivega volka

Sončni vzhod na vrhu Pece

Prfarske korenine iz Roda
kranjskega jegliča na ZNOTU

Božički za en dan v Rodu
snežniških ruševcev

maja, Rod Pusti grad Šoštanj, Rod Sivega volka, Rod skalnih taborov, Rod svobodnega Kamnitnika, Rod Stane Žagar ml.,

Vključevanje PP-jev v delovanje rodu

Besedilo: Bičkovci, fotografija: Beno Omahne

V našem rodu se pogosto zgodi, da večina PP-jev prevzame katero od funkcij in postane del vodstva, ostane pa nekaj PP-jev, ki se čez leto ne vključujejo aktivno. Ker smo imeli občutek, da to ni le stvar PP-jev, ampak tudi našega pristopa in okolja, v katerega jih vabimo, smo se odločili, da skušamo stanje na tem področju izboljšati. Ciljna publika našega projekta so bili ravno ti PP-ji, ki niso del kluba PP in nimajo nobene funkcije v rodu.

Želeli smo, da zna vsak PP oceniti, koliko časa je pripravljen nameniti tabornikom, da zna prepoznati priložnosti, ki jih nudi taborniško okolje, in da na podlagi svojih interesov prevzame funkcijo ali zadolžitve ter odgovornost. Poleg tega smo želeli vzpostaviti delovanje kluba PP, ki ga bodo vodili in usmerjali PP-ji. Namena projekta sta bila tudi ponuditi PP-jem izkušnjo programa PP in ohranjati "duh" PP-jev – doseči povezanost članov kluba in jo negovati.

ZAČELI SMO S CILJI

Cilji, ki smo si jih zadali, so bili:

1. vsaj enkrat mesečno izvedemo srečanje PP z 10 udeleženci,
2. oblikujemo projekte na področjih, ki zanimajo PP-je, in da se PP-ji v delovanje na projektih aktivno vključijo,
3. ustvarimo dokument s pregledom dela in aktivnosti na področju dela s PP-ji kot pripomoček za njihovo nadaljnje delovanje.

SODELOVANJE MENTORJEV IN PP-JEV

Ob vzpostavitvi projekta smo se zavedali, da imamo v rodu zelo dober proces vpeljevanja PP-jev v vodniško funkcijo. Tistim PP-jem, ki niso želeli postati vodniki in so se spogledovali s katero od drugih vlog ali funkcij v rodu, smo znali vedno jasno predstaviti priložnosti, nismo pa jim nudili ustreznega mentorstva. Zato smo se odločili PP-je vprašati, na katerih področjih taborništva želijo delovati (katerih projektov bi se znotraj tabornikov lotili).

Vsak projekt je koordiniral RR, ki je že vodil projekt od načrta do izvedbe. Mentorji projektov in koordinatorji PP-jev smo se na sestanku pogovorili o vlogi mentorjev. Želeli smo namreč, da jim je mentor le opora, oseba, na katero se lahko obrnejo z vprašanji, pomisleki in dvomi.

IZ ŽELJA PP-JEV SO NASTALI TRIJE PROJEKTI!

Želje PP-jev smo oblikovali v tri projekte. Pri projektu "rodove kolekcije" so si zadali, da med PP-ji naredijo anketo o željah in potrebah po rodovih izdelkih ter

motivih in sloganih, ki bodo krasili izdelke. Na podlagi zbranih odgovorov so določili izdelke in za vsak izdelek pripravili motiv. Pri projektu "spletne strani" so se želeli naučiti, kako deluje naša spletna stran. Projekt je bila kombinacija izobraževalnih delavnic in prenosa znanja v prakso. Pri projektu "komunikacij" je bil mentor načelnik za komunikacije, ki jim je predstavil, kaj trenutno zajema njegova funkcija, skupaj pa so razmislili, kako bi delovanje izboljšali s pomočjo PP-jev. Razmislili so o zanimivih vsebinah in zgodbah, ki bi jih lahko delili na družbenih omrežjih in spletni strani, pripravili komunikacijski načrt in si razdelili naloge pri pripravi vsebin.

Ena od želja je bila tudi vzpostavitev delovanja kluba PP, ki ga vodijo PP-ji. Dogovorili smo se, da bo vsak PP pripravil eno srečanje ali aktivnost v okviru kluba PP. Med njimi smo delili anketo, v kateri so se opredeli, ali želijo srečanje izvesti sami ali v paru, kakšna bo vsebina oz. tip srečanja in v katerem letnem času jo bodo izvedli. Na podlagi tega smo pripravili "letni načrt".

REFLEKSIJA PO ZAKLJUČENEM PROJEKTU

Vse zgoraj naštetu smo načrtovali, preden se je razširil virus COVID-19. Posledično so se potrebe PP-jev v tem času precej spremenile, spremeniti pa smo morali tudi naš način dela. Delovanje projektov je dobro potekalo tudi na daljavo, z videoklici pa smo vedno težje nadomeščali druženja, kot smo jih vajeni v živo. Interes po pripravi srečanj PP prek Zooma je bil vedno manjši. Zato smo se odločili, da tega dela projekta na daljavo ne forsiramo.

Ker smo projekt zastavili v drugačni situaciji, kot smo ga izvajali, težko ocenimo, kako uspešni smo bili. Srečanja v okviru kluba PP smo izvajali redno, dokler niso postala Zoom srečanja za vse bolj obremenitev kot sprostitev. Oblikovali smo projekte na podlagi želja PP-jev in jim nudili mentorstvo. Delovanje na projektih jih je zelo pritegnilo – večina jih je namreč sodelovala od začetka do zaključka. Žal nismo dosegli želje, da bi se manj aktivni PP-ji bolj aktivno vključili v delovanje rodu, saj je bila večina udeležencev naših aktivnosti in pri delu na projektu že članov vodstva. So se pa ti PP-ji v večjem številu udeležili predhodnice, zahodnice in podobnih dogodkov, kar ocenjujemo, da je posledica večjega ohranjanja stika čez leto.

Orientacija je lahko tudi zabavna!

Z Nino Gošnjak se je pogovarjala Zala Reberc

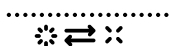
TOPO tečaj je namenjen vsem tabornikom, starejšim od 16 let, ki želijo utrditi in nadgraditi svoja znanja orientacije in topografije. Vsebuje tako teoretična kot tudi praktična usposabljanja. Kakovostna izvedba in vsebina tečaja je navdušila tudi Nino Gošnjak, ki je pridobljene veščine izkoristila za širjenje zavzetosti za orientacijo znotraj svojega rodu.

KAKŠNE SO BILE POTREBE V RODU?

Kljub rodovemu udeleževanju na orientacijskih tekmovanjih, kot sta GROF in ZNOT, predvsem pri mlajših GG-jih ni bilo večjega zanimanja za orientacijo. Člani niso imeli želje po udeleževanju na orientacijah ali občutka, da se lahko soočijo z nalogami, kot je branje karte. Na orientacijo so gledali kot zahtevno in dolgočasno dejavnost.

Člani niso imeli želje po udeleževanju na orientacijah ali občutka, da se lahko soočijo z nalogami, kot je branje karte.

DOLOČANJE NAMENA PROJEKTA

V ospredju je bil namen seznaniti člane z različnimi vrstami orientacij na način, ki spodbuja interes zanje. To vključuje spoznavanje orientacije na zabaven in obvladljiv način, ki članom pokaže, da gre za veščino, ki jo je mogoče osvojiti tudi v kratkem času. Poleg tega je bil namen predstaviti tudi orientacijska tekmovanja v ZTS.

IZBRANI CILJI

V okviru projekta je bila načrtovana orientacija v osnovni obliki in mobilna orientacija, obe pa sta bili

prilagojeni starostnim kategorijam (starejšim MČ-jem in GG-jem ter mlajšim GG-jem). Cilji so bili: udeležba vsaj četrtine aktivnih članov, izvedba orientacije v določenem časovnem okviru, zabavne vsebine na KT ter istočasna priprava dveh prog lova na zaklad na dveh različnih lokacijah.

UPORABLJENE METODE

Velik del priprav vsebin je bil izbrati tiste vrste orientacij, ki so morda bolj neobičajne in zanimive. Na tak način so člani veliko bolj motivirani za udeležbo. Organizacija in zbiranje idej je potekalo z vodniki.

ZA KONEC ŠE VREDNOTENJE

Doseženi so bili vsi cilji projekta – udeležencev je bilo celo več kot pričakovano, najverjetneje tudi več od zabeleženih, saj vsi niso pošiljali fotografij. Naloge so bile za udeležence zabavne, pri iskanju točk niso imeli večjih težav, poleg tega pa je k pozitivnemu vzdušju pripomogla tudi prisotnost njihovih družin. V neprijetnem času je akcija predstavljala priložnost za pozitivno izkušnjo, ob kateri so se člani lahko učili, spoznali domači kraj iz druge perspektive ter se zabavali. Pripetila se je zgolj nevšečnost z nedelujočim elektronskim obrazcem na eni izmed orientacij, kar bi lahko preprečili z vnaprej pripravljeno alternativo, kljub temu pa je bilo vse ostalo izvedeno kot planirano. Vpeljava orientacijskih znanj je bila v rodu sicer del daljšega procesa, za katerega so v veliki meri zaslužni vodniki, vsekakor pa je projekt pripomogel k navdušenju nad orientacijo. Mlajši GG-ji so se tako denimo že udeležili tekmovanja GROF.

VEČ O IZVEDBI ORIENTACIJE

Okvirna ideja je nastala avgusta na TOPO tečaju in se do konca oktobra razvila ter prilagodila okoliščinam. Obe akciji sta bili izvedeni med časom ukrepov zaradi COVID-19, zato sta bili adaptirani na način, da ni bilo stika med udeleženci. Najprej je bila izvedena orientacija na temo Harryja Potterja z dvema progama, ki sta se prilagajali starostnim skupinam. V sklopu akcije je bilo članom omogočeno v petdnevnem časovnem okviru opravljanje orientacije z zanimivimi nalogami in zakladom na cilju. Za MČ družino sta bili postavljeni dve progji. Nekateri člani so se udeležili celo dveh orientacij. Sodelujoči so se na točkah fotografirali, najboljši pa so prejeli tudi nagrade. Sledila je mobilna božična orientacija v decembru, spet s starosti prilagojenimi zemljevidi. Poleg članov so sodelovale še nekatere njihove družine, zvečer pa je potekala tudi nočna mobilna orientacija za starejše GG-je. Tudi tokrat so udeleženci prejeli božično obarvano nagrado.

Vpeljava orientacijskih znanj je bila v rodu sicer del daljšega procesa, za katerega so v veliki meri zaslužni vodniki, vsekakor pa je projekt pripomogel k navdušenju nad orientacijo.

Rešilko, na pomoč!

Besedilo: Maja Kramar in Nika Oven, ilustracije: Darja Petrič

Taborniki smo zelo aktivni in počnemo različne stvari. Včasih se lahko tudi pripeti nezgoda. Poznavanje prve pomoči je zato zelo pomembno. Tako lahko prvi pomagamo sebi in ostalim, ki so okoli nas, če pride do kakšne nesreče.

PRVA POMOČ

Da bomo lahko pomagali, se moramo primerno opremiti in obnavljati znanje.

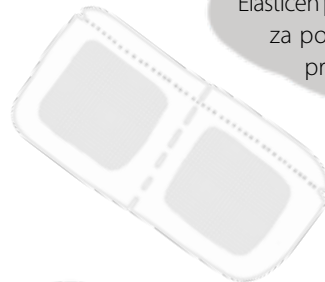
Komplet prve pomoči

To je najpomembnejša oprema za vsakega tabornika! Če želimo pomagati poškodovancu, moramo poznati vsebino kompleta prve pomoči.

Poveži stvari, ki so del kompleta prve pomoči.

Znanja iz prve pomoči izvajamo že z najmlajšimi, znanje nato dodajamo in ga obnavljamo. Le z večkratnim ponavljanjem in uporabo znanja nam bodo večšine dejansko ostale v spominu. Članek ti ponuja nabor znanj, ki jih lahko obravnavate na vodovem sestanku. Prvo pomoč lahko obravnavate na veliko različnih načinov: s simulacijo nesreče, z igro vlog, v obliki igre spomin. Ne pozabite vzeti prve pomoči, ko se z vodom kam odpravite! Le tako boste lahko učinkoviti v primeru nesreče.

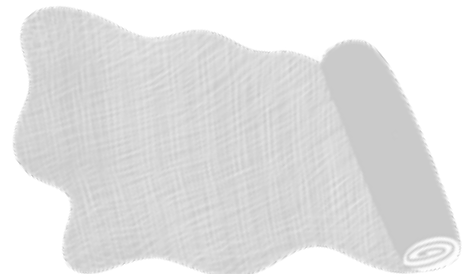
Elastičen povoj uporabljamo za povijanje sklepov v primeru zvina.

Z astrofolijo zaščitimo poškodovanca pred vremenskimi vplivi (mrazom, vročino, vetrom ...).

Škarje uporabljamo za rezanje povojev. Včasih jih potrebujemo tudi za odstranjevanje oblačil s poškodovanca.

S spinceto odstranjujemo tujke iz ran in trne.

Okoli ilustracij so tudi okvirčki, kjer piše uporabnost določenega predmeta v kompletu. Poveži opis s pravim predmetom.

Trikotna ruta je namenjena predvsem imobilizaciji poškodovanih udov. V izjemnih primerih jo lahko uporabimo tudi za ustavljanje krvavitvev.

Prvi povoj uporabljamo pri hudih krvavitvah.

Sterilne gize uporabljamo za čiščenje ran, za povijanje hudih krvavitvev ali namesto obližev.

Obliže uporabljamo za oskrbovanje manjših poškodb, kot so praske, odrgnine in žulji.

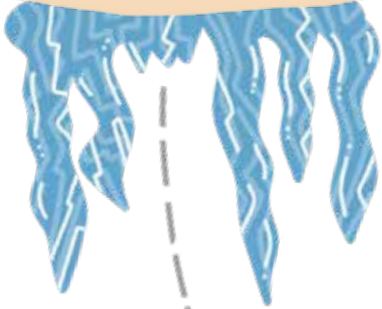
Z mikroporjem pritrjujemo gize na rane, lahko ga uporabimo tudi za zaključevanje obvez.

Z razkužilnimi robčki si razkužimo roke, preden se dotikamo rane. Uporabimo jih tudi za razkuževanje opreme.

KLIC NA 112

Razvrsti po vrsti, kaj moraš povedati, ko kličeš nujno medicinsko pomoč. Napiši številko pred vprašanjem.

KLIC
NA

- Koliko je ponesrečencev in kdo so?
- Kakšno pomoč potrebujemo?
- Kdaj se je zgodilo?
- Kdo kliče?
- Kakšne so okoliščine na kraju nesreče?
- Kaj se je zgodilo?
- Kakšne so poškodbe?

Kaj naredimo, ko se nam kaj zgodi?

Ko pride do **odrgnin in prask**, ki so pogoste pri taborniških aktivnostih v naravi. Ker gre za odprto rano, ki pogosto nastane pri raznih padcih, je pomembno, da rano najprej očistimo. To storimo tako, iz rane najprej odstranimo vse večje tujke, kot so kamenčki in listje, nato pa rano temeljito umijemo s fiziološko raztopino in sterilno gazo. Ko je rana očiščena, jo le še prelepimo z obližem ali sterilno gazo, tako da jo zaščitimo pred morebitnimi okužbami.

Do **poškodb sklepov** lahko pride pri nerodnem koraku ali doskoku ter pri raznih padcih. Najpogostejša poškodba je zvin sklepa, kar prepoznamo po otekanju sklepa ter modrici. Poškodovanec poškodovani sklep težko obremeni in ga težko premika. Tak ud povijemo z elastičnim povojem. Nato ga dvignemo nad višino srca ter hladimo. Pri vseh obvezah je pomembno, da niso pretesne. S tem bi zaustavili pretok krvi v udu.

Pogosto si pri padcih poškodujemo tudi **koleno**. Želvasto obvezo na kolenu začnemo z nekaj krožnimi ovoji čez pogačico. Nato nadaljujemo z osmicami, ki segajo nad in pod sklep, križajo pa se v pregibu kolena. To obvezo zaključimo s krožnim ovajem nad sklepom.

Pri **gležnju** naredimo klasasto obvezo: s povijanjem začnemo nad sklepom. Nato se s krožnimi ovoji pomikamo proti sklepu. Nadaljujemo s osmicami preko stopala in goleni, ki se križajo na nartu, tako da povijemo zunanjo in notranjo stran gležnja. Obvezo zaključimo s krožnim ovajem na goleni. Tako obvezo uporabimo tudi na dlani.

Žulji so stalni spremljevalec vsakega tabornika, zato jih mora vsak znati oskrbeti. Pri nepredrtih žuljih je pomembno, da si jih sami ne prediramo. Tako po nepotrebnem ustvarjamo odprto rano, ki se lahko okuži. Zato take žulje zaščitimo z obližem za žulje, lahko uporabimo tudi navadnega. Žulj se bo sam od sebe zacelil v enem tednu. Pri že predrtih žuljih jih najprej očistimo s sterilno gazo in fiziološko raztopino. Nato nanj damo obliž.

Pozorni smo, da se ne dotikamo delov gaze, ki jih bomo dali na rano.

STARŠI

Tako, pa smo na koncu! Z znanjem iz prispevka lahko osvojiš del večšine Rešilko 1 in 2. Seveda je pomembno, da znanje pretopiš tudi v prakso in doma čim več vadiš. Le tako boš lahko samozavestno pristopil/a in pomagal/a v primeru nesreče.

Prva pomoč je tema oziroma nabor znanj, ki bi jih morali znati vsi, saj se lahko prav vsak znajde v položaju, ko bo nekemu lahko pomagal. Fino je, da otroku pokažete, kje imate doma shranjeno prvo pomoč. Skupaj lahko pregledate domačo opremo in s pomočjo prispevka osvežite svoje znanje o njeni uporabi.

Postani pravi bolničar

Besedilo: Maja Kramar in Nika Oven, ilustracije: Jovana Đukić

Prva pomoč je znanje, ki ti vedno in povsod lahko pride prav, zato ga je treba ves čas negovati in ga dopolnjevati. V prvi pomoči se stvari tudi spreminjajo, saj se tudi pri teh zadevah najde kdo, ki ugotovi, da se lahko nekaj naredi še bolje in hitreje, zato je pomembno,

da spremljamo novosti in naše znanje še nadgradimo. Članek ti bo prikazal različne položaje, v katerih se lahko v življenju znajdeš, in ti namignil, kako se nanje najboljše odzoveš. Nikoli ne veš, kdaj lahko tvoje ukrepanje komu reši življenje!

PRVA POMOČ NA ZIMOVANJU

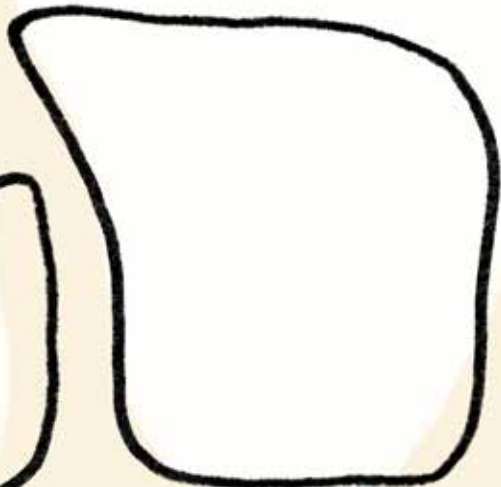
NALOGA: Na spodnjih ilustracijah imaš različne nezgode, ki so se zgodile na zimovanju. Pri vsaki ilustraciji napiši vrstni red tvojih reakcij.

Za jutranjo telovadbo se podate na tek okrog koč. Sočlan ne opazi poledenele luže na poti, zato mu na njej spodrsne. Ko mu priskočiš na pomoč, opaziš, da je njegov gleženj nepravilne oblike in da počasi oteka, na glavi pa ima manjšo rano.

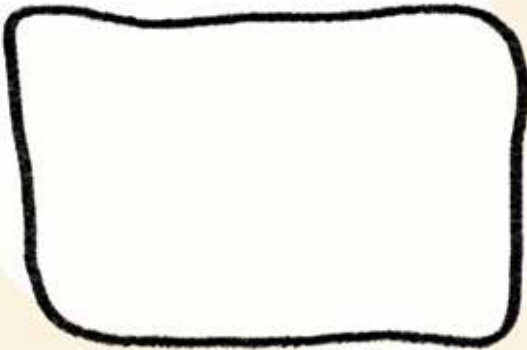
S prijateljico greš tekovat, kdo bo nasekal več drv za večerni ogenj. Ker hoče zmagati, pozabi preveriti, ali je poleno trdno postavljeno na tnilo. Poleno se prevrne, sekira poleti naravnost v njeno nogo, iz rane pa takoj začne špricati svetlo rdeča kri v ritmu srca.

NALOGA: Obkroži tiste primere, pri katerih sumiš na poškodbo hrbtenice.

Vodniki so na zimovanju v koči svojo sobico grelji s pomočjo plinske peči, pozabili pa so sobo prezračiti. Po kosilu se je eden od vodnikov odločil, da bo malo zadremal. Ko ga nekaj časa ni na spregled, greš skupaj s svojo vodnico do sobice. Tam vodnika najdeta nezavestnega, diha pa plitvo in počasi ter ima počasen utrip.

STARŠI

Prva pomoč je tema oziroma nabor znanj, ki bi jih morali znati vsi. Zato je v taborniškem programu kar nekaj znanj iz prve pomoči. Ne pozabite, da ste tudi vi, ko pomagata drugim, velik vzor svojim otrokom. Fino je, da se doma seznanite z vašim domačim paketom prve pomoči. S pomočjo prispevka lahko skupaj osvežite znanje o njeni uporabi.

Na večernem programu skupaj na ognju pečete penice. Čez nekaj časa se razvname vroča debata, ali je smores sendvič, pri čemer eden izmed članov vneto maha z rokami in ne opazi prijatelja, ki ima v rokah razžarjeno palico. Vanjo zadane z roko, ko pa mu prideš pomagat, opaziš, da je koža na mestu udarca rdeča, član pa potarna o zmerni bolečini.

Na taborjenju z vodom postavljate snežaka. Čez nekaj časa opaziš, da ima tvoj sočlan, ki je pozabil vzeti rokavice, že čisto blede roke, koža na njih pa je razpokana in svetlikajoča se. Ko ga vprašaš, ali ga zebe v roke, odgovori, da mrazu sploh ne čuti.

NALOGA: Najdi primere, za katere sumiš, da je prišlo do šoka. Napiši, v kakšen položaj bi dal/a ponesrečenca.

IGRA VLOG

Z vodom ali starši zaigraj določen prizor s prvih strani. Lahko uporabite različne pripomočke, ki še bolj prikažejo resnost stanja.

NALOGA: Lahko se preizkusiš tudi v maskiranju: naredi umetno rano! Teksturo rane narediš tako, da zmešaš moko z vazelinom in dodaš tekoči puder za kožno barvo. Za barvo krvi uporabiš rdečo in vijolično jedilno barvo, za dodaten učinek teksture lahko dodaš tudi delce vate.

PLONK LISTEK

Na plonk listek si lahko pripišeš tudi kaj iz prispevka na MČ straneh in tako obnoviš osnove svojega znanja.

PADEC NA LEDU

Padec na ledu: pokličemo 112, nato pa najprej oskrbimo poškodbo glave – če je član pri zavesti in se spomni dogodka, lahko dokaj zanesljivo izključimo pretres možganov, tako da le očistimo rano ter je prelepimo z obližem oziroma povijemo. Gleženj moramo imobilizirati, da preprečimo dodatne poškodbe.

Odejo damo na pol, jo kot škorenj ovijemo okoli poškodovanega sklepa ter fiksiramo z dvema trikotnima rutama. Eno v obliki osmice ovijemo z goleni na stopalo, drugo pa zavežemo na goleni. Nogo še dvignemo, poškodovanca pa pokrijemo.

VODNIKI

Prva pomoč je eno izmed pomembnejših znanj, ki bo članom prišlo prav, saj se lahko nesreče zgodijo kjerkoli in kadarkoli, zato jim je treba predstaviti to temo kot zelo pomembno. Članek je napisan tako, da ga lahko uporabite za pripravo sestanka na temo prve pomoči. Za osvežitev znanja lahko odigrate igro vlog, kjer najprej ena skupina članov pripravi simulacijo nesreče, nato zamenjajo. Da bo bolj zabavno, si lahko naredite umetne rane in pripravite sceno. Če je članov dovolj, je lahko ena skupna tista, ki opazuje in na koncu komentira.

OZEBLINA

Ozeblina: pri ozeblini posebna prva pomoč ni nujna, sočlana napotimo na toplo, da ga zaščitimo pred mrazom in tako preprečimo nadaljnje poškodbe.

HUDA KRVAVITEV

Huda krvavitev: preden začnemo z oskrbo, poskrbimo za varnost – odstranimo sekuro in pokličemo na pomoč. Poškodovanca hitro položimo v ležeči položaj in s čistim kosom blaga pritismo direktno na rano. Opazovalcem naročimo, naj pokličejo 112, mi pa nadaljujemo z oskrbo.

KOMPRESIJSKA OBVEZA

Kompresijska obveza: idealno je, da nam pri povijanju pomaga še ena oseba, ki neprestano pritiska na rano. Kompresijsko obvezo začnemo z gazo, ki jo pritisnemo na rano, nato pa jo pritrdimo z nekaj krožnimi ovoji. Na gazo s čvrstimi krožnimi ovoji pritrdimo nek trd predmet (lahko uporabimo tudi drug, neodprt povoj), ki namesto nas izvaja pritisk na rano. Na koncu nogo dvignemo nad višino srca, poškodovanca pokrijemo in počakamo na reševalce. Vedno spremljamo tudi poškodovančeve življenjske funkcije, saj lahko zaradi izgube krvi pride do šoka.

ŠOK

Šok je stanje, ko krvni obtok ne uspe več zadoščati potrebi organov po kisiku. Šok najlažje prepoznamo po bleedi, potni in hladni koži, pulz pa je hiter in ga na za-pestju včasih ne moremo zatipati. Poškodovanec bo zmeden, utrujen, pogosto bo tudi žejen. V takem primeru položimo poškodovanca v ležeči položaj na hrbtu in se z njim pogovarjamo, pogosto pa preverjamo življenjske funkcije, saj lahko pride do zastoja srca – takrat moramo začeti z oživljanjem.

ZASTRUPITEV

Zastrupitev z monoksidom: poskrbimo za varnost – ugasnemo plinsko peč in prezračimo prostor, nezavestnega vodnika pa odstranimo iz sobe. Preverimo življenjske funkcije, ga damo v stabilni bočni položaj in pokličemo 112.

**VSEBINA PRISPEVKA TI JE
LAHKO V POMOČ PRI
USVAJANJU VEŠČINE
BOLNIČAR I IN 2.**

OPEKLINA

Opeklina: čimprej hladimo z hladno tekočo vodo – sledimo pravilu 15: na začetku hladimo z vodo pri 15 °C vsaj 15 minut oziroma do prenehanja bolečin, člana pa prestavimo na toplo. Če bolečine po 60 minutah hlajenja ne ponehajo oziroma se stanje opeklina poslabša, pokličemo 112.

Adijo mrzli prsti in drgetanje na zimskih akcijah!

Besedilo: Eva Rajh, ilustracije: Darja Čadež, fotografiji: arhiv RSL Logatec

Ko se dnevi skrajšajo, da sončni zahod opazujemo že na poti domov iz šole in megla kar cel dan visi nad ljubljansko kotlino, se ozremo okoli sebe in opazimo, da je tudi lepo pisano jesensko listje že odpadlo in novoletne lučke krasijo mestne centre. Zima se je tiho priplazila izza ovinka in z njo cela kopica zabavnih zimskih taborniških aktivnosti, ki jih lahko počnemo na vodovih sestankih in zimovanjih. Še tako zanimiva aktivnost pa lahko hitro postane neprijetna, če nam leden veter piha za vrat in nas že po nekaj minutah začne zebsti.

Da bomo lahko celo zimo v miru uživali tudi pri aktivnostih zunaj, je zelo pomembno, da smo dobro pripravljene, preden se odpravimo v zimsko naravo. Zato bomo v tokratni številki pogledali, zakaj nas sploh zebe, kaj je drgetanje in kaj lahko naredimo, da preprečimo slabo voljo in prezeble prste na nogah.

ZAKAJ NAS ZEBE?

Občutek mraza (ali toplote) se pojavi, kadar posebne živčne celice tik pod površjem kože in v notranjosti

telesa zaznajo, da se je temperatura okolice spremenila. **Receptorji mraza** pošljejo signal v možgane, kadar se površina kože ali naše celo telo ohladi. Zanimivo je, da lahko občutek mraza poleg nizke temperature okolice sprožijo tudi nekatere kemikalije, kot na primer spojine, ki jih najdemo v meti.

Signal s površine kože potuje do centra v možganih, zadolženega za **termoregulacijo** (sposobnost telesa, da vzdržuje temperaturo znotraj udobnih meja med

36 in 37,8 °C). Ta center se nahaja v delu možganov, imenovanem **hipotalamus**. Informacija s površine kože se tam primerja z normalno telesno temperaturo in če je ta prenizka, to občutimo, kot da nas zebe. Hipotalamus nato poskrbi, da se naše telo odzove in prepreči nadaljnje ohlajanje.

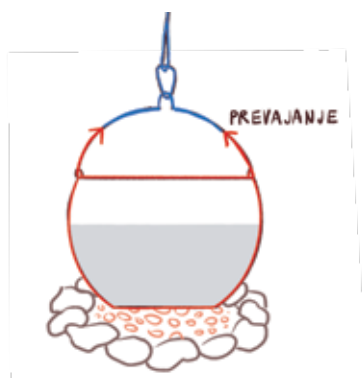
Glavni odziv telesa na mraz je zoženje žil v podkožju na okončinah, s čimer prepreči izgubo še več toplote. Tako ohranimo toploto blizu pomembnih notranjih organov, za katere je že majhna variacija v temperaturi lahko neugodna. Pozimi nas zato zelo hitro začne zebsti v izpostavljen dele telesa (prsti na rokah in nogah, ušesa, konica nosu ...). Z zmanjšanjem pretoka krvi po izpostavljenih delih telesa le upočasnimo ohlajanje in ne pridobimo nič toplote. Zato je drugi ukaz, ki ga hipotalamus pošlje našemu telesu, generacija toplote s **termogenezo**. Pri ljudeh

se to pokaže s podzavestno hitro kontrakcijo mišic, imenovano **tresenje**.

Ljudje se občutku mraza prilagodimo tudi s spremembo v obnašanju (začnemo se premikati, naredimo nekaj počepov, zamenjamo mokre rokavice ali poiščemo toplo zavetje). Če izpostavljenost mrazu traja dalj časa, se telo možni poškodbi tkiva na okončinah izogne tako, da se žile za nekaj časa ponovno razširijo, kar vidimo v pordeli konici nosu in ušes.

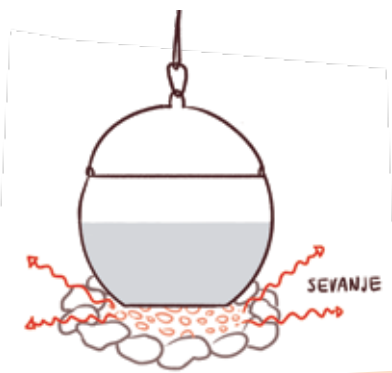
MEHANIZMI IZGUBE TOPLOTE

Naše telo je ves čas v ravnovesju med procesi izgubljanja in generacijo toplote. Pomembno je, da poznamo načine izgube toplote in se posledično pred njimi lahko zavarujemo (ali pa jih pospešimo v vročih poletnih mesecih).

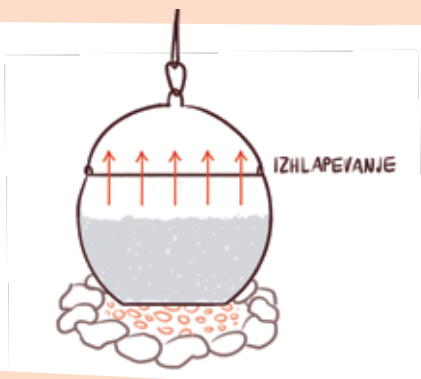

Prevajanje je proces, kjer toplotna energija prehaja med predmeti, ki so v direktnem stiku. Iz bolj toplega predmeta se toplota prenaša na hladnejšega, dokler nista v ravnovesju (imata enako temperaturo). Vsem zelo znan občutek je sedenje ob večernem ognju. Če sediš direktno na mrzlih in vlažnih tleh, toploto izgubljaš veliko hitreje, kot če sediš na debelem armafleksu, skozi katerega prevajanje poteka počasneje. Kot splošno pravilo velja, da je prenos toplote hitrejši čez predmete z večjo gostoto. Prav tako te hitreje začne zebsti (hitreje izgubljaš toploto), če na podlagi ležiš, saj se v tem primeru tal dotikaš z večjo površino. Pomemben opomnik je, da mokre stvari hitreje prevajajo toploto, zato je priporočljivo, da se po aktivnosti hitro preoblečeš iz mokrih ali prepotenih oblačil.

Konvekcija je proces, kjer se segret zrak (ali druga tekočina) premakne stran od vira toplote in odnese del toplotne energije. Za lažjo predstavo se spomni na kotliček vrele vode – ko voda izhlapeva, je para manj gosta in se zato dvigne ter s seboj odnese del toplotne energije. Podobno se dogaja v okolici telesa. Telesna toplota segreje zrak v svoji okolici (s pomočjo prevajanja in sevanja), ker pa se topel zrak giblje stran, s seboj odnese del toplotne energije. Efekt je še posebej opazen, ko stojimo na vetru, saj ta še pospeši gibanje zraka okrog nas. Zato so recimo debele vetrovke ali puhovke odlične za preprečevanje izgube toplote, saj toplemu zraku preprečijo, da zapusti okolico telesa.

Toplotno sevanje je proces, kjer čisto vsak predmet seva elektromagnetno valovanje v svojo okolico ter za razliko od konvekcije in prevajanja ni odvisna od temperature okolice. Na tak način nas na primer doseže toplota našega sonca. Toplejši, kot je del telesa, več toplote izgublja v okolico (npr. glava in roke). Brez primernih oblačil lahko izguba toplote iz teh predelov predstavlja kar 70 % telesne toplote, zato je še posebej pomembno, da jih zaščitimo z oblačili, ki toploto zadržijo (rokavice in kape so del vsake zimske oprave).

Izhlapovanje je proces, ko se del tekočine spremeni v paro, preostali del pa se ohladi, saj je za pretvorbo v paro potrebna dodatna energija. Pri izgubi telesne temperature do tega najpogosteje pride, ko izhlapeva pot na tvoji koži. Poleti se zato veliko potiš, saj je proces hlajenja z izhlapevanjem zelo učinkovit pri odvajanju toplote stran od telesa, pozimi pa seveda tega ne želimo. Do podobnega pojava pride tudi pri dihanju, saj ko izdahneš topel zrak, izgubiš del telesne toplote, ki se je porabila, da ga je v pljučih segrela. Učinek je večji v suhih in vetrovnih pogojih, zato je pomembno, da smo tudi pozimi hidrirani in ne nosimo vlažnih oblačil. Pomembno pa je tudi, da se izognemo prekomernemu potenju, zato je bolje, da pri fizični aktivnosti raje prej slečemo kakšen sloj, kot pa šele takrat, ko nam po ogrevanju postane vroče.

Načini prenašanja toplote so med seboj tesno povezani in se vedno dogajajo hkrati. Lahko jih obrnemo tudi nam v prid in se z njimi ogrejemo. Prevajanje nas na primer ogreje, ko v rokah držimo skodelico vročega čaja, s konvekcijo nas doseže toplota radiatorjev na drugi strani sobe, sevanje pa nas lahko pogreje v obliki sončnih žarkov ali kot sevanje, ki ga oddaja vroča peč ali taborni ogenj. Pri vsem pa je pomembno, da poskrbimo za primerna suha oblačila, ki topel zrak zadržujejo okrog nas, vlago pa odvajajo stran.

IZOLACIJA, KAJ JE TO?

V poglavju o mehanizmi izgube toplote smo že govorili o tem, kako in zakaj izgubljam toploto. Kako pa jo najbolj učinkovito ohranimo? Toplotna izolacija je zaščita pred prenosom toplote iz enega telesa na drugega. V termo čutari bo tako čaj ostal vroč več ur, v skodelici, kjer je od okolice ločen le s tanko plastjo keramike, ki zelo dobro prevaja toploto, pa se bo shladil v nekaj minutah. Kot izolatorje uporabljamo materiale, ki slabo prevajajo toploto, na primer račji puh, volno, les ... Kadar se zrak ne premika, je odličen izolator, saj je med molekulami dovolj prostora, da je prenos toplote otežen. Če si podrobno ogledamo, kako živali ohranijo toploto, lahko opazimo, da sta perje in dlaka oblikovana tako, da ob telesu ustvarita majhne žepke ujetega zraka, ki preprečujejo izgubo toplote. Sneg je zato odličen material za izdelavo zavetij, saj je med kristali ledu ujetega veliko zraka, ki bo preprečil izgubo toplote.

Na izolacijo moramo pomisliti, ko se oblačimo (da imamo oblečenih več plasti oblačil, med katerimi se lahko ujame topel zrak in jih lahko ob fizični aktivnosti odstranimo, da se ne prepojijo z vlago) in ko se nameravamo uvesti na tla ali celo prespati zunaj v hladnem vremenu. Predvsem so uporabne napihljive blazine (armafleksi), saj je v njih ujet zrak, ki prepreči, da bi nam hladna tla kradla telesno toploto. Tudi podloge za spanje iz pene so narejene iz materialov z nizko prevodnostjo toplote in nas kar dobro izolirajo od mrzlih tal. Poležavanje v viseči mreži pa bo veliko bolj udobno v pomladnih in poletnih mesecih, saj se hladen zrak med nami in tlemi ves čas premika (ni ujet, kot v primeru podloge za spanje), kar nas dodatno ohlaja.

ZA VODNIKA

Za člane lahko pripraviš različne aktivnosti, s katerimi ponazoriš mehanizme izgube toplote:

Na mrzel zimski dan se z golo roko dotakni kovinskega cestnega znaka, veje drevesa in vlažnega pločnika. Kateri predmet se ti zdi hladnejši? Vsi predmeti imajo temperaturo enako okolici, drugačna pa je njihova prevodnost. Kovina hitreje odvaja toploto stran od naše roke, zato se nam zdi hladnejša.

S čajno svečko se lahko zelo dobro ogrejemo le, če upoštevamo mehanizme izgube toplote. Počepnemo in se z astronautsko folijo (del vsakega paketa prve pomoči) ogrnemo okoli ramen ter naredimo majhen "šotorček" okoli sebe. V nastalem prostoru že zelo hitro začutimo, da se zrak segreje že od sevanja našega telesa, če pa prižgemo še majhno svečko, nam bo zelo hitro postalo tudi vroče. Vsi člani voda lahko tako preizkusijo, kako pomembno orodje za preživljanje časa v naravi je astronautska folija.

ZA STARŠE

Izbira oblačil za aktivnosti v zimski naravi je zelo pomembna, če se želimo izogniti mrazu. Napotki v tem prispevku vam lahko koristijo tudi na družinskih aktivnostih pozimi, bodisi ob obisku božičnih sejmov, opazovanju novoletnega ognjemeta ali na smučanju. Naj vam mraz ne prepreči, da greste na prosto. Pravilno se pripravite in uživajte tudi v hladnejših zimskih dneh.

PREBERI VEČ

Castellani, John W.: Human physiological responses to cold exposure: acute responses and acclimatization to prolonged exposure.
<http://bit.do/cold-exposure>

Kirtley, Paul: Staying warm outdoors: avoid the four horsemen of heat loss.
<http://bit.do/warm-outdoors>

Življenje se najbolje živi v krogu prijateljev

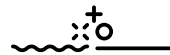
Besedilo: Jasna Vinder, starešina ZTS

Leta 2021 bo kmalu konec in pričelo se bo novo, 2022. Nekaj časa se bomo spet motili pri zapisovanju, potem pa se bomo privadili. Novoletne zaobljube bodo, tako kot vsako leto, postale slaba vest v malih možganih, prišla bo pomlad, nato poletje. In strinjali se bomo, da je leto 2022 drugačno kot leto poprej.

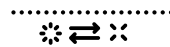
Taborniki veliko svojega časa namenjamo spominom. Navsezadnje so izkušnje prejšnjih aktivnosti dragocen in pomemben vir našega osebnega taborništva. Največkrat dobre, vedno poučne, malokrat dolgočasne. Svoj čas merimo v tem, kolikokrat smo bili na taborjenju, kdaj smo dobili prvi vod, kdaj smo dobili modro, oranžno ali vijolično rutico. Vse to je vtisnjeno v nas, nas oblikuje in definira.

Ko je leta 2020 vrglo naš svet s tečajev, smo najprej čakali, kaj se bo zgodilo. Taborniki smo zelo hitro reagirali na nastalo situacijo in postali svetilnik v življenju naših članov. Ugotovili smo, da se dajo stvari narediti drugače, da smo res večji improviziranja, da se pogumno spoprijemamo s spremembami in da nam kljub vsemu lahko uspe preživeti, četudi smo zaprti za štirimi stenami. Precej aktivnosti za mlade in malo starejše je v tem času ugasnilo, mi pa smo nekako uspeli držati glavo nad vodo in se boriti naprej. Že B. P. je rekel, da "se skavt smeji in žvižga v vseh okoliščinah" in to bi nekako lahko prezrcalili tudi na našo situacijo v zadnjem letu. Skoraj pregovorna taborniška iznajdljivost nam je pomagala skozi težke čase. Vmes smo se marsikaj naučili – o sebi, o okolici, v kateri živimo, in o človeški naravi. V vsej

tej noriji nismo pozabili na sočloveka in se še vedno trudili narediti svet boljši. Koliko nam je to uspelo, bo pokazal čas. Naj se na tem mestu še enkrat zahvalim vsem prostovoljcem, ki ste kljub težkim časom našli inovativne načine za izvajanje taborniškega programa.

V vsej tej noriji nismo pozabili na sočloveka in se še vedno trudili narediti svet boljši. Koliko nam je to uspelo, bo pokazal čas.

V letošnjem letu smo se spoprijeli z novimi izzivi. Obljube, da se bo življenje vrnilo na stare tire, niso bile v celoti izpolnjene. Žal se ura 1. januarja ni čudežno resetirala na normalo in še enkrat smo se morali znajti – žal skoraj izključno prepuščeni sami sebi in svojim interpretacijam. Bolj ali manj uspešno smo pluli med odloki in mnenji, prepovedmi in dovoljenji, osebnimi

prepričanji in legalnostjo aktivnosti. Ob vsem tem smo taborniki praznovali svojo 70. obletnico, ki smo jo počastili z različnimi dogodki. Začeli smo s sedmimi dnevi za okolje, nadaljevali z osrednjim praznovanjem 22. aprila, organizirali smo krvodajalsko akcijo in inkluzijski tabor v Bohinju, se uspešno borili na Republiškem orientacijskem tekmovanju v Ljubljani, praznično leto pa okronali z razstavo o taborniškem življenju pred Muzejem novejše zgodovine Slovenije. Okrogel visok jubilej nam je pokazal, da nekaj v naši organizaciji in svetovni taborniški doktrini deluje, da smo tako dolgo preživeli kljub menjavi režimov, valut in držav. Morda je skrivnost ravno v tem, da nas to ni nikoli omejevalo, saj so naše vrednote in miselnost tako univerzalni in večji od vsega, da presežejo nasprotja, konflikte in meje. Kot člani svetovnega skavtskega gibanja smo del velike družine, kjer nas povezujejo naše vrednote, vzgojni cilji, tradicija, predvsem pa vizija in ideja o boljšem svetu. Večkrat je preizkušeno in dokazano, da smo taborniki zelo dobri vodje, dobro delujemo v timu, imamo smisel za organizacijo in še kaj bi se našlo. Vse to zato, ker naše člane vzgajamo v samostojne, angažirane, odgovorne in solidarne posameznike ter jih učimo vodenja z zgledom, empatije, iznajdljivosti, organizacije, včasih pa tudi improvizacije in hitrega razmišljanja.

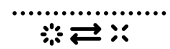
Razmišljanja o željah v letu 2022 so mešana. Ne želim biti preveč optimistična in reči, da bo vse v redu. Niti ne preveč pesimistična in reči, da ne bo. Le realna, ko vam povem, da se življenje najbolj živi v krogu

družine in/ali prijateljev. To bodo tiste vezi, ki vas bodo spremljale, vam ustvarile nove zgodbe in spomine ter vam pomagale čez ovire. Poskrbite za svoje varno in pozitivno okolje v zdravem ravnotežju med delom in prostim časom, druženjem in kakovostnim življenjem.

Zatorej, moji dragi taborniki, v novem letu predvsem uživajte! Pa ne dokler lahko, ampak kolikor se da. Naj vam bo fajn in vse dobro!

Zatorej, moji dragi
taborniki, v novem letu
predvsem uživajte! Pa ne
dokler lahko, ampak kolikor
se da. Naj vam bo fajn in vse
dobro!

 Pa še ena zanimivost. Z Rokom imava letos skupaj, tako kot ZTS, 70 let. Oba sva okrogla. Zdaj pa računajte.

Foto: arhiv vodniškega tečaja JPNOO

ROT je po letu premora ponovno oživel v osrčju Ljubljane

Besedilo: Maša Fatur, fotografiji: Urška Jankovič

Taborniki in tabornice iz vse Slovenije smo se po več kot letu in pol ponovno zbrali na enem največjih dogodkov Zveze tabornikov Slovenije. 47 petčlanskih ekip je med 24. in 26. septembrom 2021 spoznavalo Ljubljano in njeno okolico, kjer je potekala proga Republiškega orientacijskega tekmovanja. Soorganizator tekmovanja je bil tokrat Rod Sivega volka iz Ljubljane, ki že dolgo goji močno orientacijsko kulturo, ideja o organizaciji ROT-a pa je letos postala dolgoletna neizrečena želja, kar je pognalo ogenj po žilah, zanetilo iskrico v očeh in pogrelo volčje orientacijske strasti. Tridnevno tekmovanje, ki je letos potekalo že 61. leto, je ponovno združilo ljubitelje orientacije in novih dogodivščin tam, kjer smo taborniki najraje – v naravi, tokrat s pogledom na Ljubljansko kotlino.

Tridnevni športni dogodek se je pričel in končal v Salezijanskem mladinskem centru Rakovnik. V petek popoldne je udeležence čakal prvi del tekmovanja, in sicer naloge iz znanja topografije, signalizacije Morsejeve abecede in vrisovanje kontrolnih točk, ki so jih naslednje jutro iskali ne le s prstom na zemljevidu, temveč tudi v naravi. Petkov večer smo namenili druženju in glasbi – tekmovalci so se lahko po koncu prvega dela tekmovanja sprostili na delavnici Tolkalnega kroga pod vodstvom tolkalca Francija Krevha, kasneje pa jih je nasmejal glasbeni duo Domna Gvozdanoviča in Daniela Blažiča.

Drugi del tekmovanja se je nadaljeval v soboto, ko so se prve ekipe ob šesti uri zjutraj vkrcale na avtobus in se odpeljale do starta tekmovanja v Zalogu. Jutranja megla, značilna za Ljubljansko kotlino, se je kljub zgodnji uri hitro razkadila in tekmovanje je potekalo pod toplim jesenskim soncem. Tekmovalci so se podali na pot, ki jih je vodila mimo Debenjega vrha in Babne gore do Podlipoglava, Molnika in nazadnje Podmolnika. Med iskanjem kontrolnih točk so ekipe opravljale tudi različne naloge – preizkusile so se v znanju prve pomoči, merile kote in razdalje v naravi, se izkazale v risanju skice terena in pesnile taborniške žure.

OGENJ IN GOLAŽ POD ZVEZDAMI

V soboto popoldne so ekipe druga za drugo prihajale do cilja prvega dne. Tam so morale izpolniti še zadnje naloge tega dne: postaviti bivač iz šotork, zakuriti ogenj in si skuhati golaž ali zelenjavno juho. Tudi to je prineslo ekipam točke na tekmovanju. Utrujeni, a nasmejeni taborniki in tabornice so večer preživeli ob tabornih ognjih v družbi svojih prijateljev in z zadovoljstvom na obrazu pojedli na ognju skuhanu večerjo.

Nedeljsko jutro je tekmovalce spet razveselilo s sončnimi žarki in kljub že nekoliko razbolelim ramenom so ekipe pogumno oprtale svoje nahrtnike in se zagnano podale na pot. Ta jih je vodila mimo Janč do Golovca, kjer so kontrolne točke iskali po Poti spomina in tovarštva ter uživali v čudovitem razgledu nad Ljubljansko kotlino. Ena najbolj zanimivih kontrolnih točk se je nahajala pri Astronomsko-geofizikalnem observatoriju Golovec, od koder pa je proga tekmovalce pripeljala do glavnega cilja v SMC Rakovnik, kjer jih je čakalo toplo kosilo in čas za počitek.

KO TRISTO TABORNIKOV ZAPOJE TABORNIŠKO HIMNO

Tekmovanje se je končalo z zadnjim zborom in podelitvijo nagrad zmagovalnim ekipam v štirih različnih kategorijah.

Prva mesta so osvojile ekipe štirih rodov:

- Rodu svobodnega Kamnitnika,
- Rodu močvirski tulipani,
- Rodu Pusti grad in
- Rodu Jezerski zmaj, ki je poleg tega s šestimi ekipami osvojil nagrado za najuspešnejši taborniški rod na tekmovanju.

Med tekmovalci so posebne nagrade prejeli tudi tisti, ki so narisali najboljše skice treh različnih vrst. Zbor smo sklenili s petjem taborniške himne, ki je odmevala po vsem Rakovniku. Le kje bo taborniška himna odmevala prihodnje leto?

Fotografije in rezultate tekmovanja najdeš na: www.rot.taborniki.si, za vse informacije o prihodnjem ROT-u pa budno spremljaj Facebook in Instagram profil tekmovanja.

Število STAFF-a: **82**

Število ekip: **47**

Število tekmovalcev: **239**

Povprečna starost tekmovalcev: **22,3**

Razlika v letih med najstarejšim in najmlajšim tekmovalcem: **43 let**

Dolžina proge: **med 19 km in 21,5 km**

Višinska razlika na prog: **med 1460 m in 1800 m**

Število štruc kruha: **158 kg kruha in 75 žemelj**

Število fotografij: **610 (za 61. ROT!)**

Prek meja taborništva

S Tino Tomšič se je pogovarjala Lea Morano, fotografiji: arhiv Tina Tomšič

Taborništvo svojim članom nudi okolje, v katerem lahko postanejo ustvarjalci svojega lastnega razvoja. Zavedajo se svojih potreb, sposobnosti in odgovornosti tako do sebe kot do družbe. Pogovor s Tino Tomšič, nekdanjo aktivno članico Rodu Bičkova skala, pa je privedel do razmišljanja o omejenosti širine taborniške organizacije pri izpopolnjevanju posameznika na področju družbene odgovornosti. Pred dobrimi štirimi leti je postala aktivna članica Inštituta 8. marec, kjer opravlja različne naloge, saj, kot sama opiše strukturo kolektiva, gre za skupino prijateljev, ki deluje na zelo odzivni ravni: "Nimamo točno določenih vlog ali jasnih razdelitev dela. Ko se nekaj zgodi, vsi vskočimo in takoj se zažene akcijo. Zato tudi nimamo močne strukture, saj bi nas ta pri delovanju ovirala."

Kaj te je napeljalo k temu, da si postala članica Inštituta 8. marec?

Od nekdanj imam precej jasna in glasna mnenja. Če ne bi postala aktivna v Inštitutu, bi bila verjetno nekje drugje. Me pa trenutno mesto osrečuje, saj je naše delo res pomembno. Izbrana pot je zame aktivistično najbolj primerna. Po mojem mnenju ima lahko vsakdo zelo močna prepričanja in si želi biti del spremembe, vendar za doseganje teh ciljev potrebuješ skupnost, podporo in ljudi, ki ti bodo pomagali pri izvedbi. Najprej pa moraš najti svojo pot in rasti v skladu s svojimi prepričanji.

Inštitut mi je omogočil doseganje stopnje družbene odgovornosti, ki je bila znotraj taborniškega okolja težko dosegljiva. Pri tabornikih prideš v stik z nekaterimi temi temami, vendar je primarna vloga taborništva predvsem pedagoška; gre za vzgojo skupine otrok v družbeno odgovorne posameznike. Ampak prek taborništva lahko prideš le do izoblikovanja osebe, ki o teh temah razmišlja in jih ne označuje za postranske. Dlje težko sežeš, saj gre za drugačno strukturirano organizacijo in drugačna prepričanja. Seveda so taborniške vrednote popolnoma na mestu, ampak eno je, da verjameš v te vrednote in se ravnaš po

njih, drugo pa, ko nekaj v družbi z njihovo pomočjo dejansko spremeniš.

Kaj vse si pridobila na svoji taborniški poti?

S prostovoljstvom pridobiš znotraj taborniške organizacije ogromno izkušenj s področja dela v kolektivu ter iskanja skupnega jezika, ki ti omogoča delovanje in vzpostavljanje dogovorov. Priučiš se tudi usmerjanja in nagovarjanja ljudi ter organizacijskih sposobnosti, predvsem kako prilagajati svoj čas. Naučiš se določiti svoje prioritete in definirati svoje želje, saj si ves čas prisiljen v samorefleksijo in spraševanje, kaj je tebi zares pomembno. Gre za kompetence, ki so pomembne za kakršno koli delo v življenju.

Pri tabornikih se vzpostavi tudi res močna skupnost, ki je sicer v drugih okoljih zelo redka. Nudi ti podporo in znotraj nje imaš vedno nekoga, h kateremu se lahko brez težav obrneš za nasvet ali pomoč. Gre za trdnjše zveze, saj si s taborniki deliš čisto posebno izkušnjo. Sama res nisem več aktivna, ampak vem, da so me moji taborniški prijatelji vedno veseli in z veseljem ohranjam stike s svojo taborniško družbo.

Te taborniške vrednote in načela spremljajo tudi izven taborniškega okolja?

Zdi se mi, da postane to na neki točki zelo intuitivno. Ko pri tabornikih prideš do konca vzgojnega procesa in nadaljuješ s prostovoljstvom, ki mu pripisujem

enako pomembnost, si že izoblikovana oseba s pnotranjenimi vrednotami. Sem pa mnenja, da lahko "taborniške" vrednote marsikdo doseže tudi brez taborništva samega. Mogoče je bolj pomembno vprašanje, s kom si v življenju obdan. Skupnost, katere članica sem znotraj Inštituta, namreč lahko primerjamo s taborniško. Prav tako kot pri tabornikih gre tudi tu za osebe, ki imajo močna prepričanja in bodo zanje naredile vse v njihovi moči. Tako pri skupnosti, ki jo zgradiš sam sebi, ni toliko pomembno, ali je ta taborniška ali ne.

Kaj bi svetovala tabornikom pri doseganju svojega poslanstva in tistim, ki želijo svoje delovanje razširiti tudi izven taborniške organizacije?

Taborniška izkušnja je nekaj res lepega, vendar včasih svojih prepričanj in tega, v kar verjameš, v taborništvu ne moreš doseči. So meje, ki jih lahko presežeš le z delovanjem na drugačen način, v drugačnih okoliščinah. Če nekdo želi biti družbeno dejaven na res aktivni ravni, mora te meje preseči. Družbeno angažiran si vsekakor lahko kot tabornik, vprašanje je, kako aktivno vlogo lahko kot takšen zavzemaš preden dosežeš mejo in ali ti je to dovolj. Sama verjamem, da se stvari lahko spremenijo, zato sem se tudi odločila za aktivno sodelovanje na izbranem področju – vendar spremembe lahko dosežemo le vsi skupaj.

S coachingom nad orientacijo, strah pred neuspehom, knjige in odnose

Z Rebeko Caserman se je pogovarjal Mark Baltič,

fotografiji: Rebeka Caserman

Rebeka je stara 17 let in obiskuje 3. letnik gimnazije. O sebi pravi, da je razmišljajoča, osredotočena in aktivna oseba. Pri tabornikih je že sedmo leto in opravlja del funkcije gospodarja, na večini akcij pa nastopa kot delavničarka ter med drugim poskrbi za kakšno delavnico skice terena ali orientacijo. Odločila pa se je preizkusiti tudi coaching.

Že v prvem letu, ko si dobila modro rutico, si se odločila, da preizkusiš coaching. Kaj si pričakovala? Kakšni so bili prvi vtisi? Kako si izbrala coacha? Si vedela, v kaj se spuščaš in kako je to vplivalo na prva srečanja?

Coaching mi je bil predstavljen kot nekakšna oblika zaupništva in način, da gradiš na sebi. V tistem času me je malo bolj zanimala orientacija. Pred izbiro sem prebrala vse opise in pogledala vsako izmed slik na spletni strani. Na koncu sem preprosto izbrala nekoga, ki je po opisu bil dober v orientaciji. Na začetku se mi je vse skupaj zdelo nekoliko nenavadno. Moja ohlapna predstava o programu je merila v pravo smer, ampak se mi ni niti sanjalo, kako vse skupaj deluje v praksi. Način dela skozi vprašanja (*coach večino časa le postavlja vprašanja in posluša, op. a.*) je bil nov zame in na začetku sploh nisem vedela, kaj želim. Nekaj časa je trajalo, da sem razširila svoj obseg razmišljanja iz tabornikov na življenje in da sem dojela, kaj je moja vloga v tem odnosu. Zdi se mi, da je bilo zato na začetku tudi mojemu coachu težko voditi srečanja, ker ni imel s čim delati.

V redu je, če na začetku še ni jasno, kam bo vse skupaj zapeljalo. Coachi smo na to pripravljene in bomo skupaj našli področja, ki so prava za PP-ja, in mu na teh pomagali zastaviti si zanimive cilje.

Kako pogosto sta imela srečanja? Zakaj je bilo to ustrezno?

Na začetku sva imela spletna srečanja enkrat na teden, saj se je prav v tistem času začela prva karantena. Na začetku so bili krajši časovni intervali koristni, saj sem imela nekakšen občutek odgovornosti, ki mi je bil v spodbudo, da naredim nekaj zase do naslednjega srečanja. Kasneje sva se začela dobivati na dva tedna in nato na tri tedne. To je bilo smiselno, saj sem se počasi morala osamosvojiti, poleg tega pa mi je takrat že nekoliko primanjkovalo časa za tedenska srečanja.

Pogostost srečanj se spreminja po potrebi, kar je čisto ok in je stvar dogovora med coachem in PP-jem.

V prvem delu sta skupaj s coachom raziskovala, kaj so sploh tvoje želje. Katere cilje si si zadala?

Cilje sem razdelila na različna področja: pridobivanje znanja, fizično in mentalno stanje ter odnosi. Nato sem za vsak cilj določila, kako pogosto in kaj bom izvajala, da ga dosem. Zadala sem si, da mi do določenega datuma uspe preteči polmaraton, saj sem želela izboljšati svojo kondicijo, da imam vsak teden neko skupno aktivnost z mamo in sestro ter s tem vzdrževala dobre odnose z njima, da mesečno preberem vsaj eno knjigo po lastni izbiri (domače branje ne šteje), da vsak teden naredim nekaj v povezavi z orientacijo in se nekaj taborniškega naučim in da vsak teden rešim kakšno dodatno nalogo v povezavi s šolskimi predmeti, ki me zanimajo.

V drugem delu procesa si potem spremljala rezultate na poti do ciljev. Kaj si ugotovila?

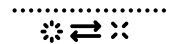
Ugotovila sem, da je zelo težko vztrajati pri rednih aktivnostih, ko rezultati niso takoj vidni. Ustvarjanje novih navad je zelo zahtevno in ne uspe vedno. Prav tako nisem dosegla vseh ciljev, ampak se mi

zdi pomembnejše smernice za naprej, ki sem jih v procesu razvila. Upam, da bom ta odnos do novih izzivov lahko ohranila in prenesla na nadaljnje podvige.

Po pogovoru z Rebeko sem ugotovil, da je naredila ogromno. V ciljih je vztrajala precej časa, prav tako so se nekateri prevedli v dobre navade. Ampak cilji se spreminjajo! Zato nekatere dobre navade ohranimo, druge se mogoče lotimo na drugačen način, za tretje pa ugotovimo, da nam niso toliko pomembni in naredimo prostor za nove izzive.

Prav tako nisem dosegla vseh ciljev, ampak se mi zdijo pomembnejše smernice za naprej, ki sem jih v procesu razvila.

Zanimivo mi je bilo, da je bil velik povod za začetek coachinga tvoja želja, da postaneš boljša v orientaciji. Kako se je to razpletlo?

Že pred coachingom sem se poigravala z idejo, da se udeležim tečaja orientacije in topografije, ampak se nanj brez coachinga verjetno sploh ne bi prijavila. Našla bi kakšen izgovor ali razlog proti. Na topo tečaju sem se imela odlično in sem se veliko naučila. Hkrati me je tudi spodbudil, da se začnem udeleževati taborniških tekmovanj. Od takrat sem se s stalno ekipo (Roka na lice) že udeležila ROT-a, GROF-a in ZNOT-a.

Pri tem mi je še posebej zanimivo, da si spoznala svojo veliko oviro, to je "strah pred neuspehom". Na tem sta veliko delala v zadnjem delu coaching procesa. Kaj si v sklopu tega spoznala? Imaš kakšen primer, ko se sedaj bolje spoprijemaš s tem?

Spoznala sem, da se strahu ne moreš popolnoma znebiti. S svojim pristopom ga lahko ublažiš. V mojem primeru je bilo tega strahu tako veliko, da me je

začel omejevat. Šolska ocenjevanja in projekti so mi prinašali vse več stresa. Nisem postavljala vprašanj, če sem se bala, da so neumna. Nisem izražala svojega mnenja, ker bi lahko bilo neutemeljeno ali neumestno. O vsaki svoji napaki sem razmišljala še nekaj tednov kasneje. Prek spoznavanja tujih izkušenj s strahom pred neuspehom se je moj odnos začel spreminjati. Zdaj napake dojemam bolj kot priložnosti, iz katerih se lahko nekaj naučim.

Poleg zasledovanja ciljev pa si med procesom coachinga spoznala, da si napredovala tudi v organiziranosti in podajanju povratne informacije. Kako se to kaže sedaj v tvojem življenju?

Ne glede na to, kako nesmiselno to zveni, sem se velikokrat bala, da je moje mnenje neumestno, neutemeljeno, Pravzaprav je to nemogoče, če svoje mnenje podaš na konstruktiven način. To na koncu koristi meni in nasprotni strani. To se kaže že v najpreprostejših situacijah, ko se lažje izrazim, če mi je neprijetno, ali pa s pozitivnim komentarjem nekemu vsaj malo polepšam dan.

S prvim ciklom coachinga si zaključila. Kakšne imaš načrte za naprej? Kako bi rada še izkoristila svoja PP leta?

Malo sem razmišljala, če si ponovno želim coachinga, in trenutno je odgovor ne. Pri tabornikih pa moram najprej izvesti svoj projekt in uspešno prestati zagovor, da lahko postanem pripravnica za specialistko orien-

Ko zaključimo prvi cikel programa PP – ki naj bi trajal približno eno leto – se lahko odločim za nov cikel (od treh). V tega se lahko podamo z istim coachom, preizkusimo drugega coacha ali pa se programa PP lotimo na svoj način.
P. S.: Ko opraviš cikel, si prislužiš znanje "vozeli"!

tacije. Drugače se že veselim prihajajočih tekmovanj in Zleta 2022. V prihodnosti se želim udeležiti večih izobraževanj in mednarodnih akcij, poleg tega pa tudi sama organizirati kakšno večjo akcijo v našem rodu.

S tem intervjujem zaključujem cikel štirih intervjujev s PP-ji, ki so si – vsak po svoje – oblikovali program PP. Tudi Rebeka je (čeprav nezavedno) svoje aktivnosti oblikovala tako, da jih lahko umestimo na postaje Proge preživetja Programa PP (učenje orientacije in udeležba na tečaju spada pod Znanje, obiskovanje tekmovanj s svojo skupino pod Druženje, bolj osebni cilji pa pod postajo Skrb zase).

Upam, da so štiri zgodbe tudi tebe spodbudile, da sprobaš nekaj novega, in pa pokazale, na kakšen način ti lahko coach pomaga na tvoji PP poti. Za konec še enkrat ponovim rdečo nit prvega intervjuja – "dejmo nekaj probat" in garantiram, da bo to prineslo nepozabne izkušnje, ki bodo obogatile PP leta!

No, vse ni bilo čisto v skladu s pravili, a Pavla Kunaverja je vsakdo prepoznal ...

Besedilo: Jurij Kunaver, urednik zgodbe: Domen Hauko

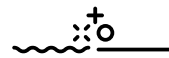
Za zaključek leta še ena taborniška zgodba. Jurij Kunaver piše o zgodbi svojega očeta Pavla Kunaverja – Sivega Volka (1889–1988). Pavel je bil en izmed soustanoviteljev ZTS in je za tabornike na Slovenskem pomembna osebnost.

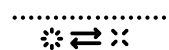
Na priljubljenem počivališču Goričici nad tabornim prostorom nad Laškim rovtom v Bohinju. Foto Jurij Kunaver

Pisec sem sin Sivega volka in avtor knjige o njem. Usojeno mi je, da skrbim za njegov arhiv in za ohranjanje spomina nanj. Odgovorna naloga! Očeta sem veliko spremljal v življenju, še zlasti v svoji mladosti, ko sva bila največ skupaj prav pri tabornikih.

Lahko rečem, da je bil neprekosljiv pedagog, znamenit amaterski astronom in pisec astronomskih knjig, občudovalec in raziskovalec narave in neupogljiv borec za njeno varstvo. Napisal je več kot trideset knjig in na stotine naravoslovnih člankov. Njegove knjige so pričevanja o lastnih doživetjih, priročniki za življenje v naravi, za njeno spoznavanje in opazovanje v najboljšem pomenu besede. Danes spadajo v naravoslovno klasiko, posebno njegove tri knjige o slovenskih gorah in jamah, izdane takoj po prvi svetovni vojni, Na planine (1921), Po gorah in dolinah (1923) in V prepadih (1932). Bile so med prvimi, ki so Slovcem pokazale, kako imenitno in enkratno naravo imamo. Svoja dolgoletna doživetja je opisal v knjigah Brezna in vrhovi (1974) in Moje steze (1979).

Lahko rečem, da je bil neprekosljiv pedagog, znamenit amaterski astronom, občudovalec in neupogljiv borec za njeno varstvo.

Opazovanje Sonca na taboru. Foto Jurij Kuna

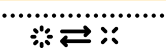
Zanj še najbolj velja pregovor: tabornik enkrat, tabornik vselej! Rad je imel uniforme, še posebej taborniško, pred tem skavtsko. Po taborniško se je rad oblačil še v pozno starost. Olivnozeleno srajco je najpogosteje okrasil z modro kravato. No, vse ni bilo čisto v skladu s pravili, a Pavla Kunaverja je vsakdo prepoznal po značilni zunanosti, po baretki ali planinskem klobuku, okrašenem s planinskimi, skavtskimi in taborniškimi značkami, po obvezni leskovi palici, planinskih čevlji in nahrbtniku. Okoli vratu je pogosto nosil enooki daljnogled, na taborih pa redno tudi piščalko. Po skavtski navadi je imel na pasu pritrjen svitek vrvi za pomoč bližnjemu v sili.

Pred drugo vojno so skavti, tudi odrasli, nosili kratke hlače in značilne skavtske klobuke, okoli vratu so imeli raznobarvne rute. V rokah so držali skavtske palice, na nahrbtnikih mlajših pa so ropotali bakreni kotli! Ves čas, skoraj od ustanovitve slovenske skavtske organizacije sredi dvajsetih let pa vse do prepovedi na začetku 2. svetovne vojne, je bil Pavel Kunaver t. i. *chief scout*, njihov vodja. Skavtska uniforma je vzbujala vsesplošno pozornost. Z udeležbo na skavtskih jamborejih je dodatno spoznal pomen te vrste vzgoje širom po svetu, si s tem širil obzorja in znanje, zraven pa še pridobival nove prijatelje. Pavel Kunaver je tudi veliko bral in se neprestano učil do pozne starosti. Samo zato je lahko bil tako ustvarjalen.

Oče je o pomenu skavtske vzgoje tudi veliko pisal. Še več po vojni, o pomenu taborništva. Ustvaril je različne taborniške priročnike z vsebino in napotki, kako živeti v naravi in jo doživljati na najboljši način.

Naslonil se je na bogate izkušnje, saj je bil najprej alpinist in jamar ter eden prvih slovenskih smučarjev. Najbogatejša je morebiti dediščina, ki jo je zapustil v glavah in spominih stotih, če ne tisočih mladih, ki jih je vodil na najrazličnejše izlete.

S taborniki se je najraje podajal na Cerknjško jezero in v Rakov Škocjan, v Bohinj, v dolino Vrat ... Vsako poletje je iz tabora za Belvijem v Bohinju, kjer smo sprva taborili, pozneje pa iz taborišča nad Laškimi rovtom, peljal vse taboreče na Triglav. Vsi, ki smo hodili z njim, se spominjamo, kako rad je razlagal o naravi, na ravno pravšnji način. Ves čas si je prizadeval, da bi se mladi pohodniki naučili kulturnega vedenja zunaj štirih sten. Na primer, Pavel Kunaver med hojo nikomur ni dovolil glasnega govorjenja, temveč nas je navajal na opazovanje in še enkrat, opazovanje. Da le ne bi bili opeharjeni za redke prizore živali, ki jih hrup prežene. Težko se je bilo zadrževati, ko pa je bilo privlačno poleg narave tudi sproščeno klepetanje s prijatelji!

 Prepričan je bil, da
 je znanje, ki izvira iz
 lastnih izkušenj in
 prizadevanj, veliko več
 vredno od tistega iz
 druge roke.

Pavel Kunaver je bil med soustanovitelji povojne taborniške organizacije, na ustanovni skupščini je predstavljal nekdanjo skavtsko organizacijo. Pri tem kajpada ni imel glavne besede in se je moral podrediti takratnim pogledom nove, t. i. ljudske oblasti. To je pomenilo, da se ustanavlja nova taborniška organizacija po vzoru skavtske, gozdovniške. Kljub skupnim načelom je bila novost v programu negovanje tradicij osvobodilnega boja med 2. svetovno vojno. Sam se še dobro spominjam ustanovne skupščine, ki se je 22. aprila 1951 odvijala v zbornični dvorani Univerze, in tudi nastopa mojega očeta. Ker skavtizma ni mogel pozabiti in se mu kar na hitro odreči, se je zavzemal, da naj bi ga nova organizacija nekoliko bolj posnemala, kot je bilo predvideno.

Pozneje se je še vračal v svojo skavtsko mladost in o njej govoril v javnosti, kar meni, če sem ga poslušal, ni bilo najbolj prijetno. Bal sem se za njegov ugled. Skavtizem je v tistih časih pomenil odmev kapitalizma in imperializma. Časa ni mogoče obrniti nazaj, nastopili so novi časi, ki pa se jim je oče vendarle znal dobro prilagoditi. Najboljše dediščine skavtizma ni nikoli zatajil, to je vsesplošnih moralnih načel in navad za zdravo in srečno življenje! Tudi taborniški zakoni nadaljujejo to tradicijo. Samo primer, Pavel Kunaver je pogosto ponavljal skavtski izrek: vsak dan naredi vsaj eno dobro delo!

Bil je poln še mnogih drugih modrosti in izrekov, ki so mu prišli prav pri pedagoškem delu. Prepričan je bil, da je znanje, ki izvira iz lastnih izkušenj in prizadevanj, veliko več vredno od tistega iz druge roke. Po tem se

je ravnal in ni nikoli vzgajal in poučeval samo s pomočjo priročnikov, ampak iz spoznanj, pridobljenih v neposrednem stiku z naravo in stvarnostjo.

Če zaključim o razlikah med skavtizmom (gozdovništvom) in današnjim taborništvom: drugo izvira iz prvega, to je neizpodbitno. Najbolj skupno skavtizmu in taborništvu je, da sta v prvi vrsti namenjena mladini, zlasti v obdobju, ko je najbolj dojemljiva za nauke in dobre zglede, pa naj bo program tak ali malo drugačen. Mladina si je povsod po svetu nekako podobna, zato tudi dejavnostne vsebine ne morejo biti zelo različne. Taborništvo je danes morda nekoliko bolj demokratično, manj togo od skavtizma. Po vojni smo uvedli različna tekmovanja v taborniških veščinah, česar prej ni bilo. Sloviti jamboreeji pa so kot svetovna skavtska srečanja na drugi strani postali zanimivi tudi za nas.

Pri organizacijskem in vsebinskem razvoju Zveze tabornikov Slovenije Pavel Kunaver ni imel veliko vpliva. Za veliko večino slovenskih tabornikov pa je pomenil legendo, saj so njegove besede vedno in povsod naletele na odprta ušesa in plodna tla. Ne zaradi skavtizma, ampak ker je kot osebnost pomenil simbol vsega dobrega in pozitivnega v taborništvu. Pogosto je rekel: "besede mičejo, dejanja vlečejo." Od začetka do konca se je najbolje počutil v krogu svojih tabornikov, najprej Triglavske čete na Klasični gimnaziji, iz katere je pozneje nastal Zmajev odred, pozneje pa med pripadniki "svojega" rodu Sivega volka, ki mu je bil častni starešina.

Skavtska družina Pavla Kunaverja – Sivega volka in Henriette Kunaver – Akele v Kamniški Bistrici, pred vojno. Avtor neznan.

Kaj potrebujemo v novem letu – malo sreče in malo optimizma

Besedilo: Tina Mervic, ilustracije: Alja Ločičnik

Še eno leto je za nami in novo se hitro približuje. Novo leto vsaj simbolično predstavlja nek nov začetek in hkrati priložnost, da si načrtamo nove izzive. Verjetno bi se strinjali z mano, da je v tem času, polnem negativnih dogodkov in negotove prihodnosti, eden največjih izzivov ostati optimističen.

OPTIMIZEM VS. PESIMIZEM

Optimizem in pesimizem sta miselnosti oziroma načina razmišljanja. Sta načina, kako gledamo na stvari in dogodke okoli sebe. Optimisti pretežno vidijo pozitivni vidik določene stvari oziroma dogodka. Pričakujejo, da se bodo stvari dobro iztele. Verjamejo, da imajo spretnost in sposobnost, da počnejo dobre stvari in da so pri tem uspešni. Pesimisti pa vidijo negativni vidik stvari in dogodkov. Pesimisti bodo bolj verjetno pričakovali, da se bodo stvari iztele slabo, ali pa se bodo osredotočili na tisto, kar ni šlo dobro. Ljudje sicer niso ves čas optimistični ali vedno pesimistični, vendar se večino časa oziroma v večini primerov nagibajo k posameznemu načinu razmišljanja. To je njihov pretežni način razmišljanja.

V preteklih Taborih ste si lahko prebrali o upravljanju s časom, o regulaciji misli in psihološki odpornosti. Vsem je skupno, da gre za sposobnosti, ki se jih lahko priučimo oziroma jih krepimo. Kot smo ugotovili že v prejšnjih prispevkih, je po navadi za boljše počutje treba spremeniti naše misli oziroma način, kako ovrednotimo posamezen položaj. Podobno velja tudi za optimizem. Lahko postanemo bolj optimistični, če prilagodimo svoj pogled na svet. Ampak moramo takšno razmišljanje ozavestiti in ga redno krepiti, tako kot z redno telovadbo krepimo mišice. Če krepimo optimistično mišljenje, bomo po določenem času opazili razliko, tako kot opazimo razliko, da smo z vadbo postali močnejši oziroma manj utrujeni pri vadbi.

ZAKAJ SPLOH KREPITI OPTIMISTIČNO RAZMIŠLJANJE?

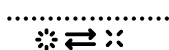
Z naučenim optimizmom razvijamo svoje sposobnosti, da lahko na svet gledamo z bolj pozitivnega vidika. "Optimizem je orodje, ki posamezniku pomaga pri doseganju ciljev, ki si jih zastavi," pravi dr. Martin Seligman, psiholog, ki je postavil temelje pozitivni psihologiji, katere del je tudi raziskovanje optimizma. Raziskave kažejo, da so optimistične osebe bolj uspešne v času šolanja in kasneje na svojem delovnem mestu v primerjavi s pesimisti, saj redno presegajo svojo usposobljenost, znanje in veščine. Za optimistične osebe je značilno, da se osredotočajo na bolj pozitivne spremembe, ki jim pomagajo pri uresničitvi ciljev. To je povezano tudi z višjo motiviranostjo. Optimistične osebe so v raziskavah pogosteje poročale o višjih ravneh dobrega počutja in blagostanja v primerjavi s pesimisti. Raziskave so pokazale tudi nekatere pomembne pozitivne vplive optimizma na posameznikovo fizično zdravje.

Zabavno dejstvo št. 1: Študija iz leta 2015, izvedena v Združenih državah Amerike, je pokazala, da je dvakrat bolj verjetno, da imajo optimistični ljudje manj težav z boleznimi srca in ožilja, saj imajo nižjo raven stresnih hormonov, več telovadijo in manj verjetno kadijo.

Seveda pa je treba poudariti, da moramo pri krepitevi optimističnega razmišljanja ostati v mejah realnega. Tako da ne zaidemo v brezglavo sanjarjenje o tem, kako je vse samo pozitivno. Seligman pravi: "Ne želimo si slepega optimizma, ampak prilagodljivi optimizem, ki ima široko odprte oči."

Ne želimo si slepega optimizma, ampak prilagodljivi optimizem, ki ima široko odprte oči (dr. Martin Seligman).

Zabavno dejstvo št. 2: Samo optimistično razmišljanje ima tudi svoje meje. Za ekstremne optimiste je manj verjetno, da bodo prihranili denar ali odplačali kredit. Tako je morda, ker so nagnjeni k temu, da jih manj skrbi, da bi se njihovo finančno stanje v prihodnosti poslabšalo. Prav tako so ekstremni optimisti nagnjeni k več nesrečam, saj so prepričani, da se jim ne more nič zgoditi.

KAKO BOLJ OPTIMISTIČNO RAZMIŠLJATI?

Optimizem je viden v tem, kako si razlagate oziroma definirate dogodke – kakšen je vaš razlagalni način dogodkov. Večji optimist lahko postanete, če se naučite definirati pozitivne dogodke na naslednje tri načine:

- Pozitivni dogodki so se zgodili zaradi nečesa, kar ste storili, oziroma zaradi vaših prizadevanj, npr. na taborniškem tekmovanju smo zmagali, ker smo se celo leto dobro pripravljali.
- Pozitivni dogodki so znak, da se bo zgodilo še več dobrih dogodkov, npr. če smo zmagali na enem tekmovanju, lahko zmagamo tudi na naslednjem.
- Pozitivni dogodki so dokaz, da se bodo dobre stvari zgodile tudi na drugih področjih vašega življenja, npr. če sem pri tabornikih dokazal, da lahko s trdom pridem do zmage na tekmovanju, sem lahko dovolj vztrajen tudi za uspeh v šoli.

Hkrati pa o negativnih dogodkih poskušajte razmišljati tako:

- Negativni dogodki niso (v celoti) vaša krivda, npr. če vam kot vodniku ni uspel taborniški sestanek, na katerega ste se pripravili, so lahko na to vplivali tudi člani (npr. njihova slaba volja ali nemotiviranost) ali druge nepredvidljive okoliščine (npr. slabo vreme, neprimerna oprema).
- Negativni dogodki so izolirani dogodki, ki posledično nimajo vpliva na prihodnje dogodke ali druga področja vašega življenja, npr. če niste postali načelnik rodu, še ne pomeni, da ne morete postati predsednik razreda ali vodja debaterske ekipe.

KREPITEV OPTIMIZMA V VODU

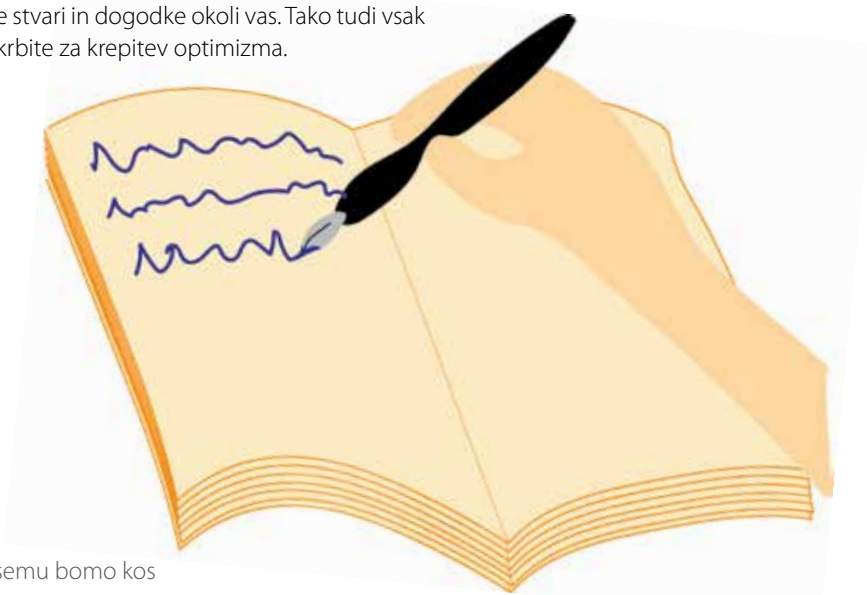
Na prihajajočih sestankih lahko namenite čas krepitevi optimističnega razmišljanja.

Ideja 1: Sposodite si knjigo dr. Martina Seligmána *Naučimo se optimizma*, v kateri lahko rešite test, s katerim ugotovite, kako vi in vaši člani pojasnujete pozitivne in negativne dogodke in posledično kako pesimistični oziroma optimistični ste.

Poleg tega pravi optimisti negativne položaje obraziložijo z začasnimi, kratkotrajnimi in specifičnimi pojasnili (npr. danes ima moj član slab dan in tega mu ne morem zameriti), dobre dogodke pa pojasnijo kot nekaj trajnega in splošnega (npr. taborniški sestanek mi je dobro uspel, saj res verjamem v to, da taborniki ustvarjajo boljši svet).

Če želite postati večji optimist, je treba poleg spremembe razmišljanja spremeniti tudi način govora, tako da odpravite negativne fraze, kot so "ne morem" ali "jaz sem *vstavite negativni pridevnik*".

Optimizem lahko krepite tudi z beleženjem pozitivnih dogodkov v svojem dnevu, ne glede na to, kako majhni so ti dogodki, npr. če se vam je kdo nasmehnil, če ste opazili lepo zgradbo, če ste prebrali dobro knjigo, če ste imeli produktiven pogovor v rodovem vodstvu ... Tako se boste osredotočili na pozitivne stvari in dogodke okoli vas. Tako tudi vsak dan poskrbite za krepitev optimizma.

Ideja 2: Zapišite vse pozitivne dogodke, ki so se vam kot vodu zgodili od začetka novega šolskega leta. Lahko pripravite plakat in ga izobesite v taborniški sobici. Tako bodo pozitivni dogodki stalno prisotni ob vas in vas bodo spodbujali k pozitivnejšemu razmišljanju. Kasneje jih lahko tudi dopolnjujete.

Ideja 3: V zaključnem zboru naj vsak član pove, za kaj je danes hvaležen oziroma kaj pozitivnega se mu je zgodilo. K deljenju spodbudite vse člane. Zagotovo se je vsakemu zgodilo vsaj nekaj malega pozitivnega.

OPTIMISTIČNO V NOVO LETO

Za (še) boljše novo leto preoblikujmo misli v bolj optimistične, spomnimo se, da nobena kriza ni trajna in da lahko tudi sami prispevamo k temu, da je oziroma bo bolje.

Želim vam, da v prihajajočem letu kot pravi optimisti iščete pozitivne stvari in dogodke. Da več energije posvečate pozitivnim kot negativnim vidikom. Da pričakujete, da se bodo stvari dobro iztekle. Predvsem pa, da verjamate vase, da imate sposobnost, da počnete dobre stvari in da ste pri tem uspešni. Vse dobro!

PREBERI VEČ

- Seligman, Martin E. P.: Naučimo se optimizma
- Kavcič, Diana: Naučeni optimizem: kako spremeniti svoje razmišljanje in življenje na boljše, <http://bit.do/nauceni-optimizem>
- Bennett, Andrea: 13 things you should know about optimism, <http://bit.do/13-things-optimism>

Lažne novice in mladi

Besedilo: Zala Gruden, fotografija: Matej Verbuč

Zavajajoče informacije srečujemo tako pogosto, da večinoma sploh več ne vemo, kdaj preberemo ali slišimo informacijo, ki ni točna. Kljub temu da se ne zdi tako, so lažne novice z nami že stoletja, če ne tisočletja. Pomembna razlika med lažnimi novicami v preteklosti in temi, ki se pojavljajo v sodobnosti, je ta, da je danes lažnih novic bistveno več, kot jih je bilo v preteklosti, saj obstaja tudi več blogov, glasil, vlogerjev, YouTuberjev, TikTokerjev, politikov, ki svoja mnenja izrekajo in objavljajo kot dejstva.

Oblikovalce javnega mnenja, ki smo jih ravno omenili, spremlja in daje veljavo še pojav, ki ga ustvarjamo bralci vsak zase. Reče se mu post-faktičnost in pomeni, da danes veliko raje verjamemo slišnemu (in prebranemu), če se nam le zdi, da nam tako ustreza, in ne zato, ker bi podatki, predstavljeni v novici, sestavili smiselno sliko dejstev. Zavajajoče in lažne informacije vplivajo na nas vse, ne glede na starost in izobrazbo. Pojavljajo se na toliko različnih področjih, da je enostavno pretežko, da bi bili nanje imuni. Dobro pa je, da se zavedamo njihovih značilnosti in opredelitev.

SKUPINE LAŽNIH NOVIC

Lažne novice nastopajo v treh ključnih skupinah. Škodljive novice, dezinformacije in misinformacije. Škodljive informacije so na primer informacije o povsem zasebnih ravnanjih javnih oseb, objavljene pa so

zato, da blatijo. Dezinformacije so novice, namerno objavljene z namenom zavajanja javnosti. Misinformacije pa so tiste, ki vsebujejo tudi iskrene napake, a vseeno zavajajo.

ZNAČILNOSTI LAŽNIH NOVIC

Lažne novice so lepljive. To pomeni, da se lažnih podatkov, še posebej, če govori o nečem za nas nevarnem, negativnem, potencialno ogrožajočem, močno usidra v naš spomin. V kontekstu lažnih novic govorimo tudi o učinku dolgotrajnega vplivanja, kar pomeni, da ti podatki o nevarnostih dolgo časa potihem vplivajo na naše razmišljanje, pogosto tudi odločanje. Ker pogosto ne vemo, kdaj, od kod in zakaj so neke zavajajoče informacije znašle v naših mislih, z njimi tudi težko upravljamo. S težavo dolgotrajnega vplivanja se povezuje še ena. Lažne novice pogosto vsebujejo enostavne trditve, ki zarežejo, a jih je težko

preveriti in ovreči, saj svet deluje kompleksno in na enostavne "zmote" pogosto ni enostavnih odgovorov. Enostavno idejo je težko ovreči, saj mora razrinkovalec imeti veliko znanja o vsem, kar je nanjo vplivalo. Tisti, ki informaciji verjame, pa mora biti tudi pripravljen poslušati, razmišljati o slišnem in v svoj miselni okvir vgraditi nova pravila o svojem delovanju.

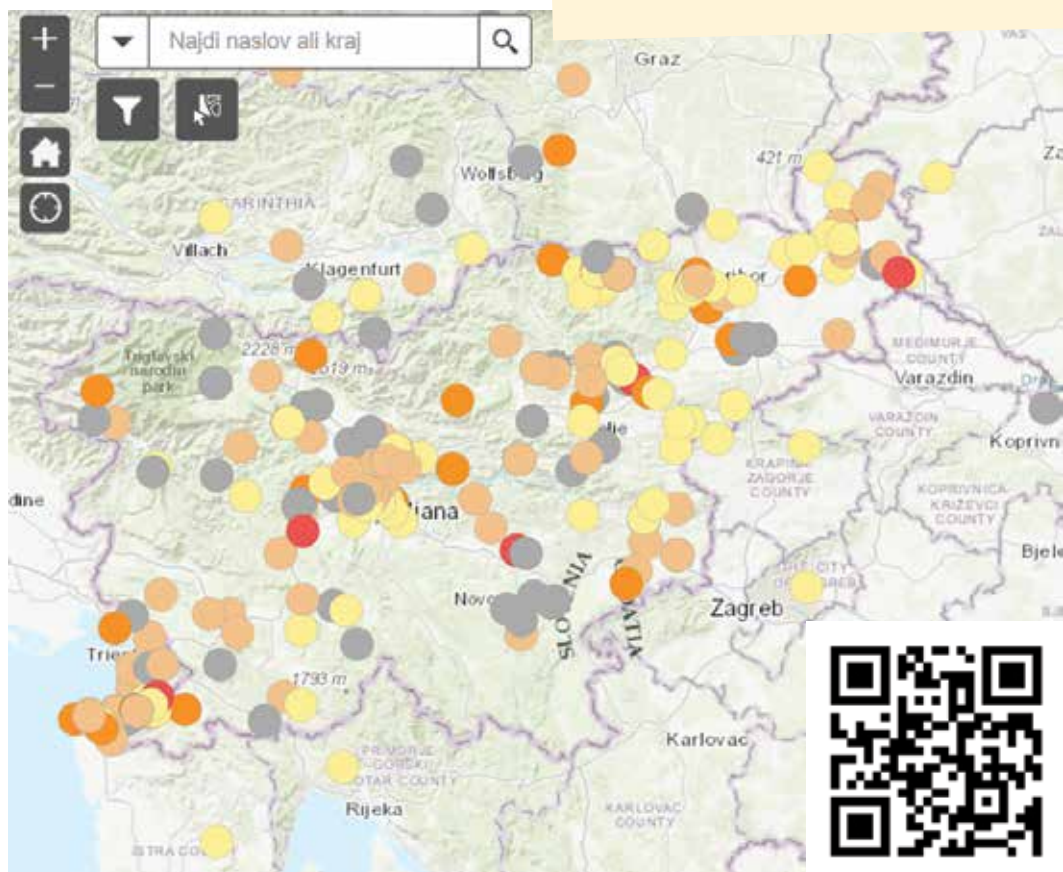
KAJ LAHKO NAREDIMO?

Če povzamemo – lažne novice, zavajajoče informacije so tako močne, ker jih zaznamujejo tri pomembne reči, to so lepljivost, učinek dolgotrajnega vplivanja in kompleksnost razrinkavanja. Te tri značilnosti so ključne, lahko pa jim dodamo še druge faktorje, ki nas prepričujejo, da jim verjamemo, kot so osebna prepričanja, pripadnost specifičnim družbenim skupinam, pripadnost skupinam, ki onemogočajo zdravi dvom, pomanjkanje znanja o specifičnih temah in pomanjkanje mehkih spretnosti, ki nam omogočajo, da tihe dvome ozavestimo, preverimo in spremenimo v znanje. Vse te vplive težko preprečimo. Najbolj zanesljivi načini, da nas lažne novice

ne zgrabijo, so, da beremo novice iz zanesljivih virov, to pomeni časopise, oddaje, spletne strani, ki imajo avtorice in avtorje, ki se pod svoje delo podpisujejo, medije pa ureja urednik. Pomaga tudi, da veliko in raznoliko beremo.

SODELUJ PRI RAZISKAVI O LAŽNIH NOVICAH!

O vplivu lažnih novic na ljudi v Sloveniji doslej še ni bilo opravljenih veliko raziskav. Prav letos pa je Filozofska fakulteta vključena v projekt Boomerang, katerega namen je prav ugotavljanje vpliva lažnih novic na mlade. Zanima nas, katere so tiste lažne novice, na katere mladi največkrat naletijo, kako se odzivajo nanje in ali se znajo z njimi spopadati. Mlade bralce te revije, stare med 12 in 19 let, pa tudi njihove starše, vabim k reševanju ankete o lažnih novicah v Sloveniji. Dostopna je prek QR kode na tej strani revije. Prvi rezultati večletne raziskave bodo na spletni strani projekta objavljeni januarja 2022. Vabljeni k branju in reševanju!

Pridi na ZLET 2022 v Cerkno!

Besedilo: Nicolas Vanek, fotografiji: Pija Šarko

Zlet je veliko taborjenje, na katerem se zbere več kot tisoč udeležencev iz gostujoče države in tabornikov iz tujine. Zlet tako ponuja možnosti za druženje z vrstniki, izmenjavo izkušenj, pridobivanje novih znanj in širjenje svetovnih obzorij. Naslednji bo potekal med 29. 7. in 7. 8. 2022 v Cerknem.

Leta 1953 se je septembra pri Novi Gorici pisala taborniška zgodovina. Tam je potekal prvi vseslovenski tabor Zlet, ki se ga je udeležilo 600 tabornikov. Po prvi izvedbi taborniki zlete pripravljamo na vsake štiri leta – zadnji se je odvijal leta 2017 pri Velenjskem jezeru.

Res je, pri letnicah nekaj ne štima. Zlet Zveze tabornikov Slovenije je bil načrtovan za leto 2021, a ga zaradi širšega družbenega položaja in protikoronskih ukrepov ni bilo – bo pa zato poleti 2022!

KAKO BO POTEKAL ZLET 2022?

Prvih nekaj dni bodo udeleženci skupaj s svojim vodom na poti iz urbanih središč zahodne Slovenije. Vodi bodo namreč ob začetku Zleta krenili na štiridnevni bivak, ki bo od udeleženk in udeležencev zahteval različna taborniška znanja, poznavanje narave, spoznavanje kulture, sebe in sveta okrog sebe ... Vmesna križišča oziroma načrtovane točke, kjer se bodo

Šestnajsti Zlet bo potekal na hribu v okolici Cerkna, med 29. 7. in 7. 8. 2022, namenjen pa bo vsem mladim udeležencem, stari med 14 in 18, vodniki in prostovoljno osebje pa bodo taborniki, starejši od 18. let.

srečevali različni vodi, pa bodo enkratna priložnost za spoznavanje z drugimi tabornicami in taborniki.

Po štirih dneh bodo vsi prispeli do konca poti na Zletni prostor. Takrat bomo na ravnini vrh hriba soustvarili skupno Zletno naselje, ki bo naš dom do odhoda domov. Program bo razdeljen na tri različne kategorije:

PROSTOVOLJSTVO NA ZLETU

Za izvedbo vsega programa so nujni številni prostovoljci, ki so ključni pri izvedbi tako velikega dogodka. Člani osebja so tisti taborniki, ki so starejši od 18. let

in lahko s svojim znanjem in izkušnjami pripomorejo k izvedbi Zleta. Prostovoljce iščemo predvsem na področjih izvedbe programa in administracije, pri oskrbi s hrano in pijačo, logistiki in komunikaciji.

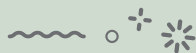
USTVARIMO POLETJE, POLNO DOGODIVŠČIN

Po dveh čudnih letih, zaznamovanih z epidemijo, omejitvami, učenju in delu na daljavo bo Zlet edinstvena priložnost, da se taborniki ponovno srečamo. In to v našem domu – v naravi. Na edinstvenem dogodku se nas bo zbralo kar tisoč tabornic in tabornikov iz vse Slovenije. Skupaj bomo izvajali bogat program, ki ga bo soustvarjalo več kot sto ljudi, tabornikov in članov različnih organizacij – in seveda, če prideš, tudi ti. In naj bo poletje 2022 tisto poletje, ko bomo tabornice in taborniki dokazali, da lahko skupaj ustvarimo največje doživetje v naravi.

Dopoldanski program, v katerem bomo raziskovali in odkrivali svet okoli sebe, iskali rešitve za različne izzive ter poskrbeli, da bomo skupaj živeli in delali v skladu z našim motom: Ustvarjali bomo boljši svet!

Popoldanski program bo namenjen druženju med udeleženci. Na voljo bodo različne športne igre, skupinski izzivi, izbirna izobraževanja in predavanja, seveda pa bomo poskrbeli tudi za prostor, namenjen sproščanju in počitku.

Večerni program – večerni program bo ponujal tri različna prizorišča. Od zabav, večerov ob tabornem ognju do kvizov in drugih zabavnih aktivnostih.

TE MIKA, DA PRIDEŠ?

Super, prijavi se, ker:

- se boš lahko ob večerih noro zabaval na taborniških žurih,
- boš obiskal okoliške hribe, kot sta Porezen in Blegoš,
- boš izboljšal taborniška znanja orientacije, pionirstva, življenja v naravi ...,
- boš lahko spoznaval osnove stand-upa, zmagal v kvizu ali pa razvijal svojo duhovno resničnost,
- se boš udeležil karaok, si sposodil knjigo iz Zletne knjižnice, si ponoči skupaj s strokovnjakom ogledoval zvezde, zjutraj izvajal pozdrav soncu ...,
- boš izbral med aktivnostmi za vse okuse, zato nimaš izgovora. Pridi na Zlet v Cerkno!

Udeležence na Zlet prijavljajo izključno rodovi. Če te udeležba na Zletu zanima in si star/a med 14 in 18, le pocukaj za rokav svojega vodnika ali načelnika. Prijave za prostovoljno osebje potekajo do 15. marca 2022, za udeležence in vodnika pa do 15. aprila 2022. Za več informacij obišči www.zlet.taborniki.si ali nam piši na zlet@taborniki.si.

SANTA CLAUS IS COMING TO TOWN (1970)

Besedilo: Nik Žnidaršič

Ponavadi se v času božiča najraje vračamo k že poznanim in ljubim filmom, ki jih gledamo vsako leto, odkar pomnimo. Vsem božičnim filmom je tako skupen občutek, ki nas preveva in se ga nikoli ne bomo znebili. V izogib ponavljanju že vsem znanim predlogom tako za letošnji božič predlagam film *Santa Claus is Coming to Town* (1970), ki razkriva Božičkove in božične izvore, hkrati pa uporabi tudi mnoge pesmi, ki si jih vsi prepevamo v tem času.

Film se začne s televizijskimi poročili in novico, da otroci po celem svetu nestrpno pričakujejo Božička, pripoved pa nadaljuje poštar Posebna Dostava (P.D.) z glasom Freda Astaira, ki nam v nadaljevanju pojasni začetke božiča. Burgermojster Mojsterburger, ki vlada Mračnemu mestu, na prag nekdo položi otroka z imenom Claus. Burgermojster, ki je vse prej kot prijeten (on je tisti, ki je v mestu prepovedal igrače), otroka pošlje v sirotišnico. Preden bi Claus prišel tja, ga veter odpihne na Goro šepetajočega vetra, ki ji vlada zlobni Zimski čarovnik, od koder ga rešijo živali in ga odnesejo k palčkom, ki jim vlada Tanta Kringle.

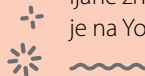
Ona postane njegova mama, Claus z imenom Kris pa odraste med izdelovanjem igrač, kar je glavni poklic družine. A kaj, ko ni otrok, ki bi lahko igrače dobili! Claus se zato odloči, da jih bo dostavil otrokom v Mračnem mestu, kar pa mu vztrajno preprečuje Burgermojster, ki ne uničuje samo vseh dostavljenih igrač, ampak tudi prebivalce mesta prisili, da zaklenejo vrata in okna, da Claus ne more priti do njih. Vendar je on spretnejši: do otrok pride skozi dimnike, darila pa skriva v nogavice, ki se pri njem sušijo. Kmalu ga Burgermojster ujame (skupaj z Zimskim čarovnikom, s katerim se je Claus vmes spoprijateljil, ker so mu njegova darila stopila led okoli srca, zaradi katerega je bil prej hudoben), vendar čarovnik in obdarovalec iz zapora zbežita s pomočjo letečih jelenov z znanimi imeni Rudolf, Blisk, Komet, Plesač, Skakač, Kupid. Ravno oni od takrat naprej Clausu pomagajo deliti darila.

Kris se kmalu poroči z učiteljico Jessico in se zaradi varnosti preimenuje nazaj v Clausa, nato pa se z vsemi škrati preseli na severni pol, kjer postavijo tovarno

igrač. Počasi mu piše vedno več otrok, vedno več otrok si želi daril, ker je njihovo življenje drugače temno, dolgočasno in žalostno, Claus in njegovi pomagači pa imajo kmalu preveč dela. Kmalu se zato odloči, da bo darila dostavljal le enkrat na leto, na božični večer.

Film s *stop-motion* animacijo gradi klasično božično zgodbo, ki je primerna za vse starosti, vanj pa so zabavno vpejane znane božične pesmi. Dostopen je na Youtubu.

Sonce sveti vsem

Besedilo: Jalnova Kosa, fotografija: Urška Jankovič.

Sedim za računalnikom in razmišljam.

Razmišljam, da je za nami še en letnik *Tabora*, da počasi vstopamo v 71. leto, da je korona še vedno z nami, da ustvarjamo darila in voščilnice, da posodabljammo statut, da pišemo vizijo, da pričakujemo Zlet, da imamo pravzaprav veliko za povedati in pokazati.

Razmišljam tudi o tem, da se mi več ne da, da se vrtimo v krogih, da nikamor ne bomo prišli, da ne govorimo istega jezika, da se sprašujemo o identiteti in da ne vem, čemu pravzaprav bi.

Tedaj se vprašam, kaj bi storil Baden-Powell, no, ali morda Seton, hm, kaj pa Sivi volk? Pa se ponovno zapletem v neskončno zanko vprašanj, ki dvom samo globijo.

Po naključju gledam film, kjer je prisotne veliko narave, človek v tej naravi kot njen del in ne vsiljivec, veliko izkustev sveta samega na sebi. Po naključju me med sprehodom preseneti sneženje. Po naključju slišim ob jutranji zori žvrgolenje ptic.

Pa vem, da mi vsi ti dražljaji ne prinesejo po naključju spomina na prasketanje ognja na jasi, kjer smo imeli bivak. Pa vem, da me sneg ne spomni po naključju na zimovanje. In vem, da mi jutro s pticami pomeni svobodo, ki mi omogoča, da razvijam sebe, sodelujem z drugim, s katerim imava moč in znanje soustvarjati družbo, v kateri živimo.

Spomnim se 22. aprila, referendumu za vodo, razstave v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije, 70 zgodb, taborjenj, tečajev in akcij – spomnim se ponosa na organizacijo, katere del mi je dano biti.

Zato v letih, ko so "spremembe edina stalnica", z veseljem ugotavljam, da se morda nekatere stalnice obdržijo. Tiste, ki že 70 let in več vedo, čemu so, kako učiti, vzgajati, iskati smisel in v njem vztrajati.

Naj vam zato, drage tabornice in taborniki, ob koncu leta nazdravim ob vsem, kar je bilo, je in bo, ter zaželim vztrajnosti v vrednotah, ki nas krasijo: "Sol lucet omnibus."

BOJAN in TINKA

IN IDEALNO DARILO

NAPISALA TISA
NARISALA ZALA

SPET JE ZIMA. VSI SO DOMA
NA TOPLEM IN SRKAJO KAKAV.

TISTI, KI ŠE NISO DOMA,
PA SE TJA ODPRAVLJAJO.

LE KDO BI SI ŽELEL
BITI ZUNAJ NA TAK DAN?

NA TAK DAN
SEM NAJRAJE
ZUNAJ!

POZDRAVLJENA NA TRADICIONALNEM
PREDNOVOLETNEM BOJTINKOVANJU!

DANES SE TI
PA MUDI.

NA, PIŠKOTE SEM SPEKEL.

SAM?

NE, PES MI JE POMAGAL.

RUMENE STRANI

Raziskovalec: Nostradamus Tračar

PREROKOVANJE V UREDNIŠTVU

Kot vsaka dobra revija smo se tudi mi zazrli v kuglo, zanihali nihalo, obrnili kavno usedlino, razporedili karte in uporabili vse primerne metode, ki so nam omogočile predikcijo taborniškega leta 2022.

1. V MRAČNEM LETU 2022, KI GA NAPOVEDUJETA BABA VANGA IN NOSTRADAMUS, BOMO TABORNIKI IN TABORNICI ZASIJALI S SVOJO PRIPRAVLJENOSTJO NA POMOČ IN ANGAŽIRANOSTJO.

2. V LETU 2022 SE BO RODILO VSAJ 50 TABORNIŠKIH OTROK.

3. TABORJENJA SE BODO ODVILA Z NEKOLIKO MANJŠO UDELEŽBO.

4. TRAJANJE SKUPŠČINE NE BO PODRLO REKORDA V TRAJANJU.

5. TABORNIKI BOMO DOBILI NOVO VIZIJO GIBANJA.

6. TABORNIŠKA PROSTOVOLJKA ALI PROSTOVOLJEC BO DOBIL POMEMBNEJŠO NAGRADO ZA SVOJE DELO.

7. POLETJE 2022 BO PRINEŠLO STATISTIČNO POMEMBNO POVEČANJE TABORNIŠKIH ROMANCI.

8. DRŽAVNI MNOGOBOJ BO DRUGAČEN OD VAJENEGA.

9. NA PROGRAMSKEM PODROČJU BOMO DOBILI VEČ USMERITEV.

TÁBOR

10. V ORGANIZACIJI SE BODO ODPRLE NOVE RAZPRAVE, KI BI LAHKO PRIPELJALE DO ODHODA NEKATERIH.

11. TABORNIŠKO BESEDO LETA 2021 - "PRIORITETE" - BO ZAMENJALA BESEDA LETA 2022 - "UČINKI".

12. IZVEDLI BOMO MANJ OD NAČRTOVANIH IZOBRAŽEVANJ.

13. ERAZMUS PROJEKTI BODO POVEZALI VEČ SLOVENSКИH TABORNIKOV S TUJIMI KOT V PRETEKLIH LETIH.

14. IZVEDLI BOMO IZOBRAŽEVANJE ALT.

15. POTRDILI BOMO REKORDNO VELIKO SLOVENSКО ODPRAVO NA JAMBOREE ZA ČASA SAMOSTOJNE SLOVENIJE.

16. REPUBLIŠKO ORIENTACIJSKO TEKMOVANJE BO POTEKALO NA PODROČJU KRAJEV, KI SO BILI PRVIČ OMEMENJENI V VISOKEM SREDNJEM VEKU.

17. NA ZLETU 2022 BOMO PROIZVEDLI MANJ ODPADKOV KOT NA ZLETU 2017.

18. DECEMBRA 2022 BOMO V REVII TÁBOR PONOVO OBJAVILI NAPOVEDI ZA LETO 2023.

**NE
PREZRI!**

**NAJ SE 2022
ZGODI ...**

Taborniki ustvarjamo boljši svet.

TABORNIKI
Že 70 let.